

Bajtársi

XVI. évfolyam 2013. december 4. szám

hírlével

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa

*Áldott Karácsonyi Ünnepeket és sikerekben,
egészségben gazdag boldog Új Évet kívánunk!*

Halottainkra emlékeztünk

2013

"A béke megőrzése
nem csak a világ,
hanem minden egyes ember
személyes felelőssége is"

Karl Jaspers
1883 - 1969

Békepark

Tartalom

Halottainkra emlékeztünk	2
Vezetők és járandóságosok	3
Ismét találkoztak a nemzedékek	4-5
Összeült a HÉF	6
Afganisztáni kalandok	7
Elhunyt honvédelmi miniszterek	7
A BEOSZ érde-képviselője	8-9
Gondolatok és keresztek	10-11
Múltidézés...	12-13
Magyarok a lengyel akadémián	13
Jubileumi közgyűlés	14
Találkozás	15
Szomszédolás	16
Nyugállományúak kérték	17
Vezérkari főnöki köszönet	18-19
Kopjafa a szolgálatért	20
Kossuth szobor Debrecenben	21
Évforduló Szekszárdon	22
Kondicionáló kapcsolatok	23
Nyugállományúak baráti találkozója	24
Bocskai Istvánra emlékeztünk	25
Bajtársaikra emlékeztek	26
Másfél évtized	
a közösség szolgálatában	27
Légi felderítőkre emlékeztünk	28
Koszorú az emlékkőre	29
Kirándulás Szilvásváradra	30
Öt éves az Obsitos zenekar	31
Szekszárdi képeslap	32

A BAJTÁRSI
EGYESÜLETEK ORSZÁGOS
SZÖVETSÉGÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA

FELELŐS KIADÓ:
KELEMEN JÓZSEF NYÁ.

ALTÁBORNAGY, A BEOSZ ELNÖKE
SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:
PINTÉR FERENC NYÁ. EZREDES

SZERKESZTŐK:
GRÓF FERENC NYÁ. ALEZREDES,
KACSÓ LAJOS NYÁ. EZREDES,
MÉSZÁROS KÁROLY NYÁ. ALEZREDES

TERVEZŐSZERKESZTŐ: GRÓF ISTVÁN

A HÍRLEVÉL INTERNETES
ELÉRHETŐSÉGE: www.beosz.hu
Cím: 1440 BUDAPEST, Pf.: 22.
E-MAIL: BHIRLEVEL@GMAIL.COM

Vezetők és járandóságosok

A katonai közösség úgy alkothat teljes egészet, ha az egymást követő generációk, különböző időszakokat, más és más harceljárás felfogást, technikai fejlettséget megélve együtt, egymással szoros együttműködésben vannak jelen a bajtársi egyesületekben. Ez a felfogás, gyakorlat leginkább az egyesületek létrejötte, újjászervezése, a szövetség megalakulása időszakában teljesedett ki. A tényleges szolgálatot teljesítő, a néphadseregtől, honvédségtől nyugállományba helyezett, a ludovikát végzett, a II. világháborúban harcolt tiszt, zászlós és altiszt összefogva, legalábbis egy felemelő történelmi pillanatban, együtt képzelte el a katonasorsot, a szakma védelmét és ennek a sajátosan szép, a haza valamint a honvédelem szolgálatára szegődött, sokszor küzdelmes pályának a megjelenítését.

A rendszerváltás, a megalakulás időszakában kezdeményező szerepet játszott a tényleges állomány, az egyesületekben az érdekeinek érvényesítését, a közösségi létet a már meglévő, működő nyugállományú klubok tagjaival együtt képzelte el. Az így alakuló közösségeket tették teljessé az idősebb, a katonai pályáról többségében korábban kizártak, vagy a nem mindig végig gondolt, hirtelen létszámcsökkentések véttlen áldozatai.

A katonák kíváncsi egysége – generációk egymásra épültsége, közös jelenléte, a szakmai tapasztalatok megjelenítése, a közösség iránti igény, az egymásra utaltság, az érdekek markáns megjelenítési képessége vagy az erre való törekvés mutatta meg, hogy ez olyan érték, amely a katonákat generációkon át összeköti. A láncolatból senki nem maradhat ki, amely nem folyamatos együttlétet jelent, de feltételezi az egymás iránti bizalmat, az egymás iránti segítőkészséget, a közösségi igényt, a programok nyújtotta közös örömet, ami azt is jelenti, hogy időközönként látjuk egymást, elmeséljük mi történt velünk az előző találkozás óta. Ebben semmi kényszer nincs, az egyesületek tagjai tudják, mikor, hol lehet találkozni, mi lesz a következő rendezvény, és eldöntik, hogy az számot tart-e érdeklődésünkre, ismét akarjuk-e közösen megélni az élményt, a találkozást a kollégákkal. Az élmény alapja csak a katonák nemzedékeinek együttes jelenléte, a tanító, a szakmát korábban és a jelenben művelő, s azt éppen most tanuló párbeszédének lehetősége, egymás tisztelete lehet.

Szolidárisak voltunk, vagyunk azokkal, akik pályájuk kiteljesedése, a mindenkor felső nyugdíjkorhatár elérése előtt kényszerből, más választási lehetőség hiányában váltak ki a hadseregéből. Tudjuk, érezzük mit jelentett abbahagyni, megválni attól, amire egy életet fűztek fel, képzeltek el és ebben vállaltak az átlagnál többet a családok, feleségek, gyermekek. Tiszteljük, hogy amikor katasztrófa, az árvíz fenyegetett, ott voltak a gáton, segítettek a baj megelőzésében. Biztosak vagyunk abban, hogy ezt egyszerű hívó szóra, mindenféle kötelezettség, szolgálati kötöttség nélkül is megtették volna. Hiszen erre épült az egész pálya, ezt az értéket, a veszélyeztetettek megsegítésének vállalását mindig is a hivatás természetes részének tekintették.

Megértjük a járandóságos katonák tartózkodását, az elfordulást, a sértődöttséget, hiszen rajtuk kívül álló okok miatt nem járhatták végig, a maguk választotta utat, s most még meg is bélyegezték őket. Törvényes nyugdíjukat csökkenthetők, elvehető adományként, járandósággá alakították át. Éppen ezért a bajtársi egyesületek vezetőinek kötelessége támogatni őket abban, hogy megismerjék a helyi közösséget, hogy felismerjék a közösségben rejlő lehetőségeket, azt, hogy hosszabb távon, Ők sem nélkülözhetik a katonák közösségét. Érdekvédelmet, erkölcsi támogatást ajánlunk. Gyógyírt, oldódást köztünk, az egyesületekben, a katonatársak között találhatnak. Másik oldalról, az egyesületek sem nélkülözhetik ezt a korosztályt, hiszen ez a folytonosságot, a korosztályok együttlétét, egymásra épülését, a katona közösségek létét kérdőjeleznék meg. Kényszerből, hosszabb-rövidebb időszakra már megszakadt ez a láncolat, most ne kövessük el ismét ezt a hibát.

Mi idősebbek, az egyesületek tagjai, már a katonai közösségek támogatását, az együttlétet élvezők, nyújtunk kezét és hívjuk az egyesületbe a magukban vívódókat, a kiutat keresőket. Segítsünk nekik egyéni megkereséssel, hívó szóval megtalálni a hozzánk vezető utat. Különösen nagy a felelősség azokban a helyőrségekben, ahol működő katonai szervezetek vannak, hiszen döntő többségében, ezeken a településeken élnek, laknak a járandóságos katonák.

Egyesületi vezetőkként fogjunk össze, személyes megkereséssel hívjuk a közösségeinkbe a járandóságos katonákat. Velük lehetünk teljesebbek, Ők azok, akik majd tovább vihetik a katonaközösség munkáját, megjeleníthetik érdekeit.

PINTÉR FERENC NY. EZDS.

Adventi üdvözlő

„Kelj fel, tündökölj,
mert eljött világosságod,
rád ragyogott az Úr dicsősége.
Bár még sötétség borítja a földet,
sűrű homály a nemzeteket,
de fölötted ott ragyog az Úr,
dicsősége meglátszik rajtad.”
(Ézsaiás könyve 60, 1-2)
(Krasznai Andrea)

„Generációk összefogása az erőszak ellen, a békéért és biztonságért”

Ismét találkoztak a nemzedékek

A hagyományoknak megfelelően, idén is Balatonkenese adott otthont a Katonanemzedéki Találkozóknak. A huszonkettedik alkalommal gyűltek össze a legkülönbözőbb korú, szakmájú, fegyvernemű katonák azért, hogy hitet tegyenek a katonanemzedékek összetartásának gondolata mellett és a „Kézfogás a hon védelméért!” jelszó jegyében, kiálljanak a hon védelmének ügyéért. A mindig nagy létszámú összejövetelt Kelemen József nyugállományú altábornagy, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének (BEOSZ) elnöke nyitotta meg, bevezetőjében többek között elmondta:

– Ez év tavaszán, a BEOSZ megalakulásának 23. évfordulójáról emlékeztünk meg, ezzel összefüggésben azt is megemlítve, hogy két év múlva már a Szövetség 25. születésnapját ünnepelhetjük.

Az alapítók célja az volt, hogy az akkori korszakot meghatározó társadalmi, politikai körülményeknek megfelelően, jogbiztonságot adjanak az átalakuló hadsereg aktív, és nyugállományú katonáinak, emberi és alkotmányos jogaik biztosítása érdekében. Figyelembe kellett venni azokat a történelmi léptékű változásokat, amelyek Európának ezt a térségét érintették, sokszor bizonytalanságot és veszélyeket, nem sokkal később véres konfliktusokat okozva közvetlen környezetünkben. Ezek a veszélyek arra készítettek bennünket, katonákat, hogy félretéve a generációk közötti politikai, társadalmi különbségeket, együttműködjünk a honvédelem érdekében, példát adva ezzel a társadalmi megbékélés gondolatának és szándékának.

Az ország visszanyert függetlenségének védelme megkövetelte, hogy a korábbi katonai szövetség megszűnésével részt vegyünk egy demokratikus, nemzeti hagyományait követő haderő felépítésében, ahol érvényesül a haza iránti önkéntes elkötelezettség.

Ezeknek a célkitűzéseknek jegyében szerveztük az első Katonanemzedéki Találkozót, amely lehetőséget teremtett a katona generációk „kézfogására”. Ennek szellemében folytatjuk találkozóinkat immár a huszonkettedik alkalommal. Ezeken a találkozókön igyekszünk feltárni hadtörténelmünk eddig nem ismert eseményeit, objektív megvilágításban. Ezen a területen nem csak a történészeknek, de nekünk, idősebb katonáknak is vannak tennivalónk és vannak kötelességeink.

Kezdeményezői voltunk a magyar katonai

hagyományok „felélesztésének” és elmondhatjuk, hogy nem csak ápolóivá, hanem megteremtőivé váltunk ezeknek a hagyományoknak. Elmondhatjuk, hogy ma már nincs olyan egyesületünk, ahol ne emlékeznének meg a katonaelődökről. Olyan hely sincs, ahol nem gyűjtanának gyertyát, ne helyeznének egy szál virágot a hősök sírjaira és emlékhelyeire, példaként szolgálva ezzel sok településen a társadalmi szervezeteknek és a fiataloknak.

Nem vagyunk hívei a „szelektív emlékezésnek”, tovább ápoljuk volt fegyvernemeink hagyományait, melyeket az ország sok helyén fegyvernemi napok, múzeumok és bemutatók jelenítenek meg. Szeretnénk példát adni az aktív katonáknak és a fiataloknak a fegyvernemi kultúra tiszteletéről és a fegyvernemi kötelesség jelentőségéről.

Mindezek hozzájárulnak a bajtársi- és más közösségek, klubok, egyesületek programszervezéséhez és a katonák társadalmi elfogadottságának erősítéséhez.

Ez év tavaszán emlékeztünk meg a Honvédségi Érdekegyeztető Tanács megalakulásának 20. évfordulójáról, mely Szövetségünk kezdeményezésére – más érdekvédelmi szervezetekkel együtt – alakult meg, figyelembe véve a katonák jogait biztosító európai normákat és gyakorlatot, melyet mára már törvények és különböző szintű jogszabályok garantálnak. Itt kell megemlítenem, hogy a környező országokban, de még más szövetségünkknél sem rendelkeznek ilyen jogszabályokkal. Az érdekegyeztetés alapszabályainak tekintjük a tárgyalásokon – a kiegyensúlyozott – jogszabályokon alapuló, korrekt együttmű-

kódést a Honvédelmi Minisztérium és a Vezérkar szerveivel. Ennek és a folyamatos egyeztetésnek megfelelően az aktív és volt katonákat érintő rendeletekben foglaltak számunkra többségében kedvezően alakultak.

A rendszerváltozást követő években reméltük, hogy a katonai szemben állás megszűnésével beköszönt egy békésebb világ, melyben nyugodtan élhetünk gyermekeinkkel és társainkkal együtt. A békésebb világ reménye szertefoszlott, a változó világ új veszélyeket hordoz. Földünk szinte minden térségében állandósultak a vallási, etnikai konfliktusok, tombol a terrorizmus és naponta százak és százak halnak meg az erőszak miatt. Az elmúlt évtizedek során több áldozatot követeltek a helyi háborúk és konfliktusok, mint a második világháború pusztító csatái.

Mi idősebb katonák, hivatásunk és élettapasztalatunk alapján korábban ismerjük fel a veszélyeket, és az a kötelességünk, hogy erre figyelmeztessük a társadalmat és tegyünk meg mindent azért, hogy a helyi és a világban meglévő konfliktusokat erőszakmentesen oldják meg. Ennek érdekében tekintet nélkül élet-

sében. Tegyetek meg mindent, hogy katonahagyományaink a jövőben is tovább éljenek. Vegyétek át tőlünk azokat a tapasztalatokat, amelyeket mi már megszereztünk a történelmi és fegyvernemi hagyományaink megör-

dent a honvédelem ügye iránti elkötelezettség erősítésére a társadalom minden szintjén és közösségeiben.

Mi, az idősebb generáció képviselői, mindnyájatoknak, hivatásos és leendő hivatásos

korra és világnézetre vagy vallási hovatartozásra meg kell szólítani a katonák közösségeit, hogy csatlakozzanak ahhoz a mozgalomhoz, melyet az ENSZ és más világszervezetek a „Békéért és barátságért” jegyében kezdeményeztek.

Magunk, gyermekeink és unokáink békés jövője érdekében mindent meg kell tenni, hogy a világ békésebb, és erőszakmentes legyen.

E cél érdekében úgy vélem, hogy egy újabb „kézfogásra” van szükség a generációk között, nem csak itthon, hanem határainkon túl is. Ez legyen ennek a találkozóknak a legfőbb mondanivalója. Mi, idősebb katonák reméljük, hogy a fiatalabb generáció tagjai lesznek az örököseink a hagyományok és értékek követé-

zésében, a katonák társadalmi elismertségének növelésében és a honvédelem ügye iránti társadalmi támogatás megszerzésében. Alakítsatok korotok és érdeklődési köreiteknek megfelelően szolgálati és fegyvernemi jelleget kifejező bajtársi közösségeket és nyerjétek meg a környezetetekben lévő fiatalokat a közösségi munkában való részvételre. Keresétek idősebb katonatársaitokat, azok közösségeit, akik mindenkor segítségekre lesznek ebben a tevékenységben. Erősítsétek mindenben a hivatáshoz és az eskühöz való elkötelezettséget és hűséget, szerezzetek professzionális felkészültséget és úgy, mint eddig, mutassatok példát a katonai helyállásból.

Velünk együttműködve tegyetek meg min-

katonáknak kitartást, és sikeres felkészülést kívánunk a haza szolgálatára. A találkozó a hagyományos megemlékezések és koszorúzások mellett, sok érdekes programot tartogatott a résztvevők számára. Erdélyi Lajos dandártábornok, a HM Honvéd Vezérkar főnöke nevében köszönte meg a BEOSZ eddigi tevékenységét és elismeréseket adott át a szövetség kiemelkedően dolgozó tagjainak. Értékes előadást tartott prof. dr. Szakály Sándor, a HOHE alelnöke, dr. Kovács Vilmos ezredes, a HM HIM parancsnoka, és dr. Toperczer István orvos alezredes, az afganisztáni tapasztalatairól (bővebben keretes írásunkban). A találkozó a katonák jogállásáról szóló törvénnyel kapcsolatos fórummal ért véget.

Összeült a Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum

Összeült a Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum. A bérekről, valamint az idei, béren felüli megállapodás időarányos teljesítéséről volt szó a Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum (HÉF) ülésén a Honvédelmi Minisztériumban. A HÉF soron kívüli ülését a Honvédszakszervezet (Hosz) kezdeményezte.

Első napirendi pontként Czövek János, a Hosz elnöke előterjesztésében jelezte: 2014-ben a bérek emelése mindenféleképpen szükséges, hiszen erre évek

óta nem volt lehetőség. Hozzátette: köztudott, hogy a honvédség költségvetése 2016-ig várhatóan nem fog változni, így ebből a keretből nem tud megvalósulni a kért 20 százalékos emelés. A munkavállalói oldal azt kéri, hogy a katonák – a pedagógusok és az orvosok mellett – központi illetményemelésben részesülhessenek. Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára válaszában kijelentette: az állomány és a dolgozók a munkájukat még ebben a

nehéz helyzetben is magas színvonalon végzik. Hozzátette: a kormány és a tárca elmúlt időszakban hozott intézkedései csökkentették a katonák és családtagjaik havi kiadásait. A személyi juttatás változásai, a családi adókedvezmények, a már meglévő kompenzáció, a 2010-es év óta csökkenő infláció, a HM Egészségügyi Központnál megvalósított bérfelállítás, az összesen 20 százalékos rezsicsökkentés, a családosok és nagycsaládosok támogatása, a kedvezményes lakásértékesítés, a devizahitelek megsegítése már minden dolgozó pénztárcáján érezhető intézkedés – fogalmazott az államtitkár.

A HÉF második napirendi pontjaként a 2013. évi béren kívüli megállapodás időarányos teljesítéséről számolt be dr. Bársony Krisztina ezredes, a HM Védelemgazdasági Hivatal Pénzügyi és Ellenőrzési Igazgatóság igazgatója. Elmondta: az április 17-én aláírt megállapodás értelmében a dolgozóknak járó juttatások teljesítése a jogszabályoknak megfelelően megtörténik. A munkavállalói oldal megköszönte és elfogadta a beszámolót, valamint azt kérte, hogy októberben egy szakértői tárgyaláson vizsgálják meg annak a lehetőségét, hogy az esetleges bérmaradványból november-decemberben egy egyösszegű jutalomban részesülhessenek a Magyar Honvédség katonái és munkavállalói.

KOVÁCS ZOLTÁN, FOTÓ: A SZERZŐ

Afganisztáni kalandok

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége nemrégiben rendezte meg a katonanemzedékek találkozóját. A találkozó során tartott rendezvények egyikén hangzott el dr. Toperczer István alezredes vetített fotókkal illusztrált előadása. Az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis egészségügyi központjának vezető orvosa dr. Toperczer István alezredes az MH Tartományi Újjáépítési Csoport (Provincial Reconstruction Team – MH PRT) nyolcadik és tizenegyedik váltásának tagjaként, két alkalommal szolgált Afganisztánban, mindkét alkalommal az egészségügyi központ parancsnoka volt. A taszári és a kecskeméti repülőtereken eltöltött évek után megismerhette Afganisztán hegyeit is: nemcsak a PRT-8 és a PRT-11 katonáinak egészségére ügyelt, hanem ha a helyzet úgy hozta „távírányítással” tűzszerészkutyát is operált. Az életmentő műtetre volt szükség,

mert egyrészt ezek a kutyák nagyon értékesek, másrészt, ha elpusztul, a gazdája sem tud dolgozni, így egy jól felkészült tűzszerész kiesik a munkából. Az előadás bemutatta Afganisztán nagyobb tájegységeit kiemelt figyelmet fordítva azokra a településekre ahol magyar katonák szolgáltak, vagy most is szolgálnak.

Afganisztán! Háború, szegénység, terrorizmus, korrupció. Ezek azok a szavak, amelyek először jutnak eszünkbe, ha csak a médiaforrásokra támaszkodunk. Toperczer István felhasználva a felvételek erejét egy sokkal átfogóbb képet festett erről az ismeretlen államról. Az optikán keresztül olyan összefüggéseket, arcokat lát és láttat meg, ami mellett a felületes szemlélő észrevétlenül menne el. Az előadás során bepillantást engedett ennek az általunk furcsának ítélt társadalom tagjainak hétköznapijaiba, megmutatta az első

re kietlen, elhanyagolt táj szépségeit, de nem felejtkezett el a katonákról sem. A katonákról, akik önként vállalva hagyták otthon szeretteiket elhivatottságból, kötelességtudatból, hogy szolgálják a nemzetet és annak biztonságát a NATO szövetségi keretei között.

Toperczer alezredes 2012 tavaszán érkezett haza második missziójából, ezt követően tizenkettedik könyvét rendezte nyomda alá. A megjelent kötet érdekes olvasmány, mivel két afganisztáni misszióban átélt élményeit ötvözi egy, az országot bemutató, fényképekkel gazdagon illusztrált ismeretterjesztő útikönyvbe. Minden Afganisztán iránt érdeklődő olvasónak ajánljuk a Zrínyi Kiadó gondozásában megjelent Afganisztán Más-Képp című kötetet.

Elhunyt honvédelmi miniszterek

Kárpáti Ferenc nyá. vezérezredes

1926–2013

Életének 87. évében elhunyt Kárpáti Ferenc, a Németh-kormány honvédelmi minisztere.

A honvédelmi miniszteri tisztséget 1985-től, 1990 júniusáig töltötte be.

1990 májusában az ideiglenes köztársasági elnök Kárpáti Ferencnek több évtizedes, eredményes munkássága elismeréseként, nyugállományba vonulása alkalmából a Magyar Köztársaság rubinokkal ékesített Zászlórendje kitüntetését adományozta.

Dr. Für Lajos

1930–2013

82 éves korában elhunyt Für Lajos, volt honvédelmi miniszter.

A Magyar Demokrata Fórum (MDF) alapító tagja volt, 1990-1994 között az Antall-, majd a Boross-kormányban töltötte be a honvédelmi miniszteri posztot.

A Honvédelmi Minisztérium saját halottjának tekintti az egykori tárcavezetőt, és osztózik a család gyászában.

A BEOSZ érdek-képviselése

A BEOSZ Tanácsadó Testülete (TT) 2013. szeptemberi ülésén ajánlást fogadott el: „A BEOSZ a nyugállományú katonák intézményes érdekvédelmi képviselője. A BEOSZ és az érdekvédelem a honvédek jogállásáról szóló törvény (2012. évi CCV. tv.) függvényében” címmel. A téma megtárgyalását időszerűvé tette, hogy az elnökség is tervezi ez évben az érdekvédelem tapasztalatainak áttekintését és további feladatainak megfogalmazását. S talán időszerűvé teszi a kérdés alapos áttekintését a jövő év tavaszára tervezett BEOSZ küldöttközgyűlés előkészítése is. A Bajtársi Hírlevél októberi (2013.3. szám) számában Galló István ny. ezredes, érdekvédelmi ügyvivő tollából színvonalas és részletes képet kaphatott az olvasó a BEOSZ érdekvédelmi tevékenységének céljairól, színtereiről, az esztendő legfontosabb érdekvédelmi témáiról, a munka eredményeiről. A Tanácsadó Testület ajánlása érdekvédelmi munkánk erősségeit és gyengeségeit számba véve, stratégiai szemlélettel közelített az érdekvédelem rendszerszerű működéséhez, és a rendszerépítést, a folyamatosságot, a tudatos hosszú távú megközelítést, az érdekvédelmi munka kommunikációját helyezte vizsgálódása középpontjába. A TT megállapította, hogy a Szövetség alapokmányában az érdekvédelem megfelelő helyet foglal el. A BEOSZ Alapszabálya a Szövetség céljai között kiemelten hangsúlyozza: „A Szövetség az alapító szervezetek által – tevékenységük és érdekeik országos koordinációjára és képviselétére, támogatásuk megszervezésére – létrehozott közérdekű társadalmi szervezet...” „...felvállalja a Szövetségbe tömörült szervezetek és azok tagjainak országos szintű érdekvédelmét, az alapvető emberi és polgári jogok, a társadalmi kontroll és az állampolgári érdekek érvényesítését...” (1. § 4. és 2. § 1. szakaszok). A TT az előterjesztésben és a lefolytatott vita során az érdek-képviselő elemi közül három kérdéskört emelt vizsgálódása középpontjába. Úgy ítélte meg, hogy az érdek, az érdekvédelem és az erőviszonyok (erő, képesség, lehetőség) tartalma, összetevői, állapota a legfontosabb, elméleti és gyakorlati következményeit tekintve is tisztázandó, pontosítandó – vagyis időnként, a változásokra reagálva szakmai és szervezeti fórumokon megvitandó – kérdések.

Érdekek

Érdek-képviselői munkánk alapja a nyugállományúak és közvetlen hozzátartozóik érdekeinek megértése, tartalmának, összetevői-

nek tisztázása. Legáltalánosabban a képviseltek számára anyagi, szellemi és erkölcsi javak birtoklását és gyarapítását fogalmazzuk meg érdekként.

A nyugállományú katonák és hozzátartozóik érdekei nemcsak a korábbi szolgálati viszonyból fakadnak, hanem felölelik teljes magán, családi életüket, társadalmi viszonyait, sőt (például EU-tagságunkból is adódóan) az ország határain is túlterjedhetnek. Érdekeik természetesen szerteágazóbbak, terjedelmesebbek, mint az állam és szervezetei által biztosítottak, hiszen céljaik, vágyaik, érzelmeik által is motiváltak. Súlypontját tekintve azonban, a BEOSZ tevékenységében, prioritása a nyugállományú léthez, valamint a honvédséghez kötődő, jogszabályokban biztosított személyi és szervezeti érdekeknek, érdek-képviselőnek van.

A Szövetség természetesen nemcsak tag-egyesületei tagságának, hanem a nyugállományúak egészének (a továbbiakban sem részletezve, de értve alatta a Hjt 2.§ 30. pontjában felsoroltakat és közeli hozzátartozóikat - Hjt 2.§. 20.) honvédséghez kötődő, a honvédséggel kapcsolatos viszonyban felmerülő érdekeit képviseli és védi. Ezek az érdekek döntően a Hjt-ben és a végrehajtási rendeletekben megfogalmazott jogokat, járandóságokat, kötelezettségeket és a hozzájuk rendelt erőforrásokat, eszközöket, feltételeket, körülményeket jelentik.

A Hjt nyugállományúak jogainak, járandóságainak meghatározása tekintetében nem túl bőbeszédű, amikor azt rögzíti, hogy: „E törvény hatálya... a nyugállományú katonákra, valamint ... a nyugállományú katonák közeli hozzátartozóira akkor terjed ki, ha ezt a törvény elrendeli” (Hjt 1. § (2)). A részletszabályok többségét a törvény más jogszabályokra bízta: módosított számos törvényt, így különösen a Hvt-t (63.§ (7) és (8), 81.§ (2)), valamint – a nyugállományúakat is érintően – felhatalmazást adott egy kormányrendelet és öt HM rendelet megalkotására.

Tájékoztatás

A TT ajánlásában megfogalmazta, hogy a tisztviselők gyakorlati munkájának támogatására szükséges lenne elkészíteni, vagy kezdeményezni a HM-nél, a korábbi években megjelent, Obsitoshoz hasonló tájékoztató megjelentetését, amely magába foglalja a jogszabályokban biztosított jogosultságok teljes körű katalógusát és értelmezi a biztosított, valamint a tagság által igényelt és a Szövetség működési szükségleteiből fakadó jogok,

járandóságok terjedelmét, összhangját.

Az érdek-képviselő tevékenységei közül a TT az érdekvédelem kérdését, aktualitását a legnagyobb közfigyelmet gerjesztő volta miatt, kiemelten kezelte. Felfogásában az érdekvédelem a jogszabályokban elismert, a honvédséggel kapcsolatos érdekek védelmét jelenti. (Természetesen ez erős szűkítés, de a BEOSZ ritkán lép fel a nyugállományúak honvédségen túli – emberi jogi, alapjogi, helyi önkormányzathoz kapcsolódó – érdekei, érdeksérelei kérdéseiben.)

A Hjt ebben a körben csak az állomány tagjainak érdekvédelméről rendelkezik, de az állampolgárok egyesülési joga egyfelől, a később részletezett „HÉF megállapodás” pedig másfelől megalapozza, hogy a nyugállományúakra és szervezeteikre is értelmezzük a törvényben foglaltakat.

A Hjt 26. §-a tartalmazza az alapvető kérdéseket: „(2) Az állomány tagja szociális és gazdasági érdekei előmozdítása és védelme érdekében... másokkal együtt érdek-képviselői szervezetet alakíthat, az általa választott érdek-képviselői szervezetbe, annak szabályaitól függően beléphet...” (3) Az érdek-képviselői szervezetek e törvény keretei között szabadon működhetnek és gyakorolhatják jogosítványukat, szövetségeket létesíthetnek, ilyenekhez csatlakozhatnak, ideértve a nemzetközi szövetségeket is.

Megfogalmazza a korlátokat (korlátozza az érdekvédelem, a nyomásgyakorlás eszköztárát) is: „...sztrájkot nem szervezhetnek, tevékenységükkel nem veszélyeztethetik a Honvédség iránti közbizalom fenntartását, nem akadályozhatják meg a Honvédség jogszervi és rendeltetésszerű működését, a szolgálati feladatok ellátását.”

A Hjt honvédséggel kapcsolatos érdekvédelmi jogosítványokat azonban csak a szakszervezetek (a legerősebb jogosítványokat csak az állomány tagjainak legalább 10%-át képviselő szakszervezet) számára biztosít. 27. § (2) „A szakszervezet a Honvédségnél szervezeteket hozhat létre és működtethet, ezek működésébe tagjait bevonhatja. A szakszervezet részére biztosított jogosultságok a Honvédségnél képviselővel rendelkező szakszervezetet illetik meg”.

Az érdek-képviselői szervezetek (bajtársi egyesületek, nyugállományúak klubjai, stb) Hjt-ben rögzített jogosítványai lényegesen szűkebbek a szakszervezetekéinél. A különbségeket azonban jó megállapodással csökkenteni, a jogosítványokat legalizálni lehet: „(3) ... a szociális partnereket megillető jogosítványokat e törvény keretei között a minisz-

ter és az érdekegyeztetésben részt vevő felek közötti megállapodás tartalmazza.”

A TT megállapította, hogy a fenti törvényi alapokon 2012. 04. 27-én aláírt megállapodás igen szűkkörű és nem tartalmaz más civil-szervezetekéhez hasonló érdekvédelmi jogosítványokat, vagy azok egy részének a BEOSZ számára történő biztosítását (egyáltalán nem szól ezekről, csupán rész kérdésekben a felek vállalásait és a működés – egyébiránt nélkülözhetetlen – támogatását tartalmazza). A TT ajánlásában jelezte: ha nem akar a BEOSZ az érdekvédelemben csupán a szokásjog alapján gyakorolt, ezért bármikor megkérdőjelezhető jogosítványokra támaszkodni, legsürgetőbb érdekvédelmi feladata, érdemi elvi megállapodás megkötése a támogatási megállapodás mellett.

A BEOSZ további tennivalóihoz az érdekképviselő tevékenységeinek számba vételével közelített a TT. Ezek: érdekkifejtés, érdekképviselő, érdekvédelem. Tartalmaik kibontásában, a feladatok rendszerbe foglalásában a TT a BEOSZ gyakorlatát vette górcső alá:

– A „belső érdekegyeztetés” szervezésében, a nyugállományúak törekvéseinek, igényeinek megismerésében, az érdekkifejtésben, érdekkifejtésben sokszínű és végkövetkeztetésben eredményes a BEOSZ gyakorlata: szociológiai kutatások, Katonanemzedékek Találkozója, Nyugállományú Katonák Országos Fóruma, a honvédségtől, a szociális partnerektől, a nyugdíjasok országos szervezeteitől, KSH-tól igényelt/kapott szakmai anyagokra épít. A szövetség, szakértőinek közreműködésével az igényeket feldolgozza, összesíti, összehangolja, sokat tesz azért, hogy a képviseltek közös érdekeit szervezeti fórumain, sajtóján keresztül felismeresse, elfogadtassa és realizálható célokká szintetizálja. A munka szakmaiságát és szervezeti kapcsolat- és fórumrendszerét a TT megnyugtatóan találta.

– A „külső érdekegyeztetés” folyamatában az érdekképviselő, az érdekek elismertetése és a partnerek által elfogadott, rögzített érdekek védelme a legfontosabb tevékenység. Nagy erőfeszítéseket, a mainál jelentősebb szakmai és anyagi erőforrásokat igényel, hogy a BEOSZ szervezeti fórumain, sajtójában, sajtótájékoztatóin, valamint elsősorban a honvédséggel, de az állammal, az önkormányzatokkal fenntartott kapcsolataiban, a társadalmi és politikai élet meghatározó szerveinél és testületeinél, más szakszervezeteknél, a katonák és a fegyveres testületek hazai és nemzetközi szervezeteiben kifejtse, ismertesse, magyarázza tagsága, tagszervezetei és a teljes nyugállományú közösség érdekeit. Tehát nap, mint nap mutas-

sa be, jelenítse meg a Szövetség és tagszervezetei tevékenységét.

– Az érdekvényesítés, az érdekvédelem fő színterei a HÉF, a Honvédelmi Időszűgyi Tanács és a Társadalmi Véleményező Bizottság (tájékoztatás-kérés/adás, javaslatétel, véleménycsere, párbeszéd, döntés-előkészítés), HM, HVK szakértői egyeztetések; polgármesterek és önkormányzati képviselők tanácskozása; ágazati és országos érdekegyeztető fórumok.

A tárca hatókörén túlra ritkán és csak informális csatornák vezetnek. Nem vette még igénybe a BEOSZ jogvédő szervezetek, az Ombudsman, az Alkotmánybíróság biztosította lehetőségeket.

Az érdekvényesítés, az érdekvédelem nem nélkülözheti a tagság és a közvélemény rendszeres tájékoztatását. A tájékoztatás az érdekvényesítés eredményességének a teljes folyamatában, valamennyi elemében elengedhetetlen feltétel. Ha elfogadjuk, hogy az érdekek döntően a Hjt-ben és a végrehajtási rendeletekben megfogalmazott jogokat, járandóságokat, kötelezettségeket és a hozzájuk rendelt erőforrásokat, eszközöket, feltételeket, körülményeket jelentik, akkor kiemelt jelentőséget kell tulajdonítani az egyes jogszabály-tervezetek véleményezésének, s a kialakított szervezeti véleményről a tagság sokoldalú tájékoztatásának. A szervezeti fórumokon, továbbképzések alkalmával, a Hírlevélben, a honlapon, a társadalmi nyilvánosság más eszközeinek felhasználásával szakszerű, tudatosan vezetett, állandó felelősökkel folytatott kommunikáció vezethet csak a mainál meggyőzőbb eredményre.

Erő, képesség, lehetőség

Az érdekvédelem „erőviszonyait”, a Szövetség érdekvédelmi hatékonyságát meghatározzák: a társadalmi-politikai klíma megértő vagy elutasító jellege, a katonai szolgálat társadalmi presztízse, a Szövetség állapota és társadalmi beágyazottsága, az egyesületi tagság és a tagszervezetek támogatása, az érdekek védelméhez rendelkezésre álló szervezeti, személyi, anyagi erőforrások, jogszabályi feltételek és gyakorlati lehetőségek. A TT a napirend vitája során értékelte mindezen elemeknek érdekvédelmi munkánkat a mai helyzetben támogató, illetve nehezítő jellemzőit.

A honvédségen belül

A törvény általában csak a tényleges szolgálatot teljesítők érdekvédelméről, érdekvédelmi szervezeteinek, szakszervezeteinek jogosítványairól, lehetőségeiről szól. A nyug-

állományúak érdekvédelmi szervezeteinek honvédséggel kapcsolatos jogosultságait, tárgyköröit, lehetőségeit – miként fentebb, a TT ajánlása alapján jeleztem – HM valamint a BEOSZ megállapodásban kell rögzíteni. A jogszabálynak megfelelően a miniszterrel kötött HÉF megállapodás lehet a szilárd alapja a BEOSZ honvédségen belüli érdekvédelmi munkájának.

Nélkülözhetetlen erőforrás a HÉF munkavállalói oldalán helyet foglaló szakszervezetekkel való erős szolidaritás, folyamatos egyeztetés és szakmai együttműködés. A BEOSZ és a HOKOSZ közötti, gyakran megbomló szolidaritás, a hullámszó együttműködés gyengesége az érdekképviselőnek. Legfontosabb erőforrásunk azonban a nyugállományúak közössége, szervezeteink tagságának, tagszervezeteinknek bevonása az érdekvédelmi munkába. A közösség részvétele nélkül erőtlenné a BEOSZ és a képviselőre felhatalmazott tisztségviselői.

A honvédségen kívül (csak az irányokat, partnereket számba véve) a TT a továbbiakban is szükségesnek látja: a Hszt. hatálya alá tartozók érdekvédelmi szervezeteivel fennálló kapcsolatok, szolidaritás, együttműködés, egyeztetés fejlesztését; a korosztályos érdekvédelemmel (NYOK, NYOSZ) fennálló kapcsolat, együttműködés erősítését; a Honvédelmi Bizottság tagjai, az országgyűlési képviselők, honvédelmi szakértők irányába információs partnerség kialakítását, fenntartását; a területi önkormányzatok, polgármesterek törekvéseinknek megfelelő motiválását. A nemzetközi együttműködés terén (ami persze a figyelem mellett jelentős mértékben pénzkérdés) a TT ajánlása jelzi: a Visegrádi együttműködés figyelmesebb ápolását (V4), a jószomszédi katonakapcsolatok kezdeményezését, támogatását; a Veterán Világszövetséggel legalább a kommunikáció fenntartását (WVF).

Végezetül a TT ajánlásában összegzi a BEOSZ érdekvédelmi munkájának erősségeit és gyengeségeit. Erősségek között veszi számba, hogy a szervezet, a tisztségviselők a szükséges tudás, a szakmai ismeret birtokában vannak; a konkrét ügyek vitele, megoldása (képviselő, véleményezés stb.) eredményes; sokszínű, széles körű informális kapcsolatrendszer segíti a törekvések érvényre juttatását. A gyengeségek leginkább a stratégiai szemlélet, a folyamatosság, a tudatos hosszú távú megközelítés; az érdekvédelmi munka kommunikációja; a tudatosabb utánpótlás-keresés (helyőrségi fórumok, kiadványok, bemutatkozások a friss nyugdíjasok, járandóságosok, önkéntes tartalékosok körében stb.) terén érhetők tetten.

BEOSZ TT

Gondolatok és keresztek

Mint tudjuk, a hagyomány a közösségben felhalmozódott olyan ismeret, tapasztalat, szokás és tárgyiasult eszközök sora, amelyet a kutató és a közösség követésre, elfogadásra, hasznosításra méltónak ítél az utódok részére életben tartásra felajánl. Az elmúlt évek során az észak-magyarországi régió egyesületei ennek szellemében, törekedtek a katonai hagyományokból átadni mindazt, amit az utódok számára érdemesnek ítélték. Sorra jöttek létre a katonai hagyományoknak maradó emléket állító tárgyi és szellemi értékek (emléktáblák, szobrok, parkok, emlékművek, feltárt katonai temetkezési helyek, emléksobák és különböző dokumentációk, publikációk), Egerben, Gyöngyösön, Jobbágyiban, Hatvanban, Jászberényben, Szolnokon és Karcagon.

Ebben az évben, a két gyöngyösi tag-szervezetünk (egy helyi civil szervezet által 2008-ban elindított kezdeményezés nyomán) Varga Tibor nyugdíjas kovácmesterrel három kovácsoltvasból készült keresztet készítettek, melyre egy korabeli rohamsisakra emlékeztető táblát helyeztek és erre rögzítették, a sírban nyugvó katonák adatait. A munkálatok végén megemlékezést tartottak, egy olyan közös sírnál, ahol a városért, az 1944 végén folyó harcokban elesett, 50 ismeretlen magyar honvéd földi maradványai nyugodnak. A rendezvényen a város több civil szervezete képviseltette magát. A beszédet Hajagos József gimnáziumi történe-

lemtanár tartotta. Az eseményről a helyi televízió is tudósított.

Szintén ennek az évnek a krónikájához tartozott, hogy a Kablay Repülő Bajtársi Egyesület a Kilián György repülő Hajózó Tiszti Iskola, iskola ezredére, és annak 1. repülőképző-századára emlékezve, helyeztek el emléktáblát Mezőtúron. Ezt a laktanyát 1937/38-ban hozták létre, az ezred 1952 novemberében települt ide, Szabó József százados (Floki), parancsnok vezetésével. Repülő-helyettes Kiss Gyula százados (1953 őszétől Szigeti György főhadnagy, 1954 őszétől, pedig Gaál Gyula főhadnagy), politikai helyettes Lovas Pál százados (1953-tól Pásztor Miklós főhadnagy), katonai helyettes Zónai Péter főhadnagy, híradófőnök

Broda Béla százados, elhárító tiszt Kovács Vendel főhadnagy volt. Anyagi- műszaki, ellátó részleg – elhelyezési, repülő-tér-kezelő (AMER) parancsnok, Pakuca József őrnagy, tábori repülőgépjavitó-műhely (TÁRM) parancsnok Pál Szabó Ferenc főhadnagy volt. Az ezred mérnökműszaki szolgálatát Németh József főhadnagy (majd Péteri Sándor százados) ezred mérnök vezette, fontosabb beosztású munkatársai voltak Pethő Sándor főhadnagy különleges mérnök, Németh Gyula főhadnagy rádió-mérnök. Az ejtőernyős szolgálat főnöke Pados Pál főhadnagy volt. Az ezreddel települt az 1. repülőképző-század. A század vezetését Szigeti György főhadnagy parancsnok (1953 őszétől Bozó Pál főhadnagy), Kiss Tibor főhadnagy repülési-helyettes, Pásztor Miklós főhadnagy politikai helyettes (1953 őszétől Prohászka József főhadnagy), Dancs Lajos főhadnagy századmérnök alkotta. A századnak 13 darab Jak-18 „Fűrj” típusú repülőgépe volt. A füves repülőter rossz talajadottságai miatt nem sokat repültek a mezőtúri repülőtéren. A század 1952-ben Tápiószentmártonban (majd az év végén, Mezőtúron), 1953-ban Nyíregyházán és Tiszapüspökiben, 1954/55-ben Tiszapüspökiben, 1955/56-ban, pedig Szolnok Szandaszőlősen repült. Az ezredet és a repülőszázadokat 1956 augusztusában szüntették meg.

A mezőtúri Bajtársi Egyesület a város lövész alakulatainak tiszteletére, szintén egy emléktáblát avatott, amelyet a volt hadkiegészítő parancsnokság épületének falán helyeztek el. Ezt a lakatnyát 1950/51-ben „C” kategóriás sorokötelesekből álló munkaszolgálatosok építették, amelyet Malinovszkij szovjet marsallról neveztek el. Az első „lakó” a 8. lövészhadosztály parancsnoksága volt (1951. 05. 15-től, 1953. 11. 14-ig), vele egy időben érkezett, a 93. lövészezred (1951–1956), és itt települt még a 46. lövészezred is. A 93. lövészezred első parancsnoka Fedor János százados volt, majd őt Szabó Lajos alezredes követte, az 1956 őszi felszámolást már Goda Ferenc százados hajtott végre. Több itt szolgált önálló alegy-

ség közül ki kell emelni az 52. harcoksi-rohamlövész zászlóaljat, amelyet 1956. október 10-től ezredé szervezték át, az egység 1957. március 30-án szűnt meg, parancsnoka végig Dropán Ferenc őrnagy volt. 1957–1963 között a 46. lövészezred települt a lakatnyában, parancsnoka Szőke András, illetve Lengyel Imre őrnagy volt. 1963-ban a lakatnya „Szabó Lajos” nevét vette fel. Szeptemberben új alakulat érkezett, az 5. gépkocsizó lövészezred. Az egység parancsnokai a következők voltak: Turcsa Miklós,

Nágel József, Kelemen József, Tóth Zoltán, Szirony György alezredek. 1987-ben az ezredet az 5. gépesített lövész-dandárrá szervezték át, parancsnoka Matúz István alezredes lett. A dandár 1990 őszén költözött át Debrecenbe. 1991-től az új parancsnok Nagy Imre alezredes lett. 1992. szeptember 29-én a dandár felvette a „Bocskai István” Gépesített Lövész dandár nevet.

Végezetül említésre méltó adatok. Jászberényben az 1848–1849-es szabadságharc áldozatait 12 tömegsírból 131 főt, az I. világháború (osztrák, magyar, német, szerb) 199 elesett katonáját, és végezetül a II. világháború (magyar, szovjet, német, román) 535 áldozatának sírját itt találhatjuk. A helyi egyesületünk (minden-keg előtt Besenyi Vendel elnökségi tag) jelentős szerepet vállalt a katonasírok valamint az azokban található személyek adatainak feltárásában, az

emlékhelyek gondozásában. A másik jelentős esemény, hogy a Szolnok megyei nyugdíjas rendőr egyesület kezdeményezője és aktív kivitelezője volt a megyei kapitányság vezetői arcképcsarnoka létrehozásának.

Ebben az évben tehát újabb katonai emlékhelyekkel bővült az észak-magyarországi régió térsége. Az első lépéseket már megtették, a többi az utódokon múlik.

FEKETE ISTVÁN NY. EZDS.
RÉGIÓVEZETŐ

Mise a hősökért

Az egykori Osztrák Magyar Monarchia volt hadifogolytábor a Ostffyasszonyfa határában terült el, mellette a hozzá tartozó hadifogoly-temetővel. A hadifogoly-temető, az első világháború egyik legnagyobb területű temetkezési helye, egyben olyan kegyeleti emlékhely, amelyet Közép-Európában gondozottan megőriztek.

1989 óta, halottak napján, ünnepélyes keretek között emlékeznek meg a temetőben nyugvó katonákról, egyben a mindenkor háborúk elesett hőseiről is. Sok nemzet fia nyugszik itt a magyar földben, ez adja meg nekik az öröklét nyugalmát. A temetőbe lépve, az itt nyugvó hősök anyanyelvén írott márványtábla emlékeztet a háború áldozataira.

Idén Bíró László, a Katolikus Tábori Püspökség tábori lelkesze celebrálta a szentmisét, melyen részt vettek a közjogi méltóságok mellett a honvédség képviselői, a polgármesterek és a környező települések polgárai. A megemlékező beszédek után, a résztvevők képviselői koszorúkat helyeztek el az emlékhelyen.

Jövőre 100 éves évfordulója lesz az I. világháború kitörésének, ebből is eredően a megemlékezés fő gondolata az volt, hogy tegyünk meg mindent a békéért, ne kerüljessen sor ismét hasonló szörnyűségre!

HORVÁTH ZITA

Múlt idézés a katonai nyugellátás kezdeteitől

Azok számára, akik írásaimat gyakrabban olvassák talán szokatlan, hogy a jelenkori szabályok ismertetése helyett, most egy kis időutazásra vállalkozom a katonai ellátás múltjába. Teszem ezt azért, mert mostanában többször találkoztam azzal a véleménynel, hogy a katonák olyan kivételezett ellátásban részesülnek, amely csupán az elmúlt évtizedek káros maradványa. Sajnos ezek a vélemények nem csak a személyes beszélgetéseken, de olykor szakmai tárgyú anyagokban is megfogalmazódnak. Jóindulatú feltételezéssel ennek oka az is lehet, hogy a mai társadalombiztosítási ellátórendszer bemutatását tartalmazó anyagokban a katonai nyugellátásról szinte szót sem ejtenek és nem csupán azért, mert szűkebb az érintetti kör, de az a tapasztalatom, hogy még a nyugdíjbiztosítási szakemberek számára is speciális területnek számít.

A katonákról történő gondoskodás fejlődése elválaszthatatlan a „hon” védelmétől. A szolgálatot teljesítőkről való gondoskodással – legyen az önkéntes, reguláris, vagy akár a hazafias kötelezettségből eredő – a szolgálat sajátosságait a haza iránti töretlen áldozatvállalást, a kötött hierarchikus rend elfogadását, a veszélyes szolgálat teljesítését juttatták kifejezésre és mindezt honorálták. Nemrégiben került a kezembe egy szakmai vonatkozású könyv, melynek bevezetőjében a szerző, Kozári Mónika igen pontosan fogalmazta meg XIX. század ellátórendszereinek sajátosságait. „A társadalombiztosítás az 1890-es évek Magyarországon munkásbiztosítást jelentett, baleset és betegbiztosítást, nyugdíj-szolgáltatást ekkor még nem. Ellentétben az állami alkalmazottakkal, ahol a törvényi szabályozás az öregkori ellátásra helyezte a hangsúlyt. A katonák ellátása a veszélyes foglalkozás miatt részletesen szabályozta a sebesülést, rokkantságot és a halál esetén a hátramaradottak ellátását”¹

Magyarországi viszonylatban a törvényekkel szabályzott ellátórendszer kiépülése előtt a szolgálat honorálása uralkodói gondoskodás formájában valósult meg. Egy 1817-ben kiadott haditanácsi rendeletben már megjelent a rokkantsági zsold fogalma, melyet akkor a legénységi létszámhoz tartozó személyek részére állapítottak meg. A tiszti kar időskori ellátását 1855-től nyug-

díjszabályzat rögzítette², e szerint a tábornokok 50 év, a tisztek 40 év szolgálati idő után voltak jogosultak fizetésük 100%-ára nyugdíjként. A szolgálati időt úgynevezett „hadi évek” figyelembe vételével számították, hadi évnak pedig az minősült, amit az uralkodó legfelsőbb hadiparancsban annak nyilvánított.

A kiegyezés utáni években az országgyűlés éves költségvetési vitáiban, a közös nyugdíjak kérdése rendre felvetődött, mint ahogyan a szabadságharcban részt vett honvédek nyugdíjának kérdése is. A benyújtott javaslatokat minden alkalommal elutasították, mígnem 1871-ben Andrássy Gyula miniszterelnök bejelentette, hogy „a honvédekről amúgy is gondoskodni fog az ország és a kormány”. Az elkészült törvénytervezetet 1875 novemberében az akkori honvédelmi miniszter Szende Béla terjesztette be, majd ennek elfogadását követően a katonák ellátását már törvény szabályozta³. A szerkezetileg két részből álló törvény közös hadseregére vonatkozó része tartalmazta az ellátási formákat, úgymint állandó, időleges nyugdíj, sebesülési pótdíj és a rokkantak házában történő ellátás lehetősége. A nyugdíj összegét a beszámítható szolgálati idő, és az utóljára kapott tényleges havidíj alapján határozták meg, mégpedig 10 teljes év után a havidíj 1/3-a, míg 40 év szolgálat után a havidíj teljes egésze volt a nyugdíj. Ekkor a törvény nem rendelkezett özvegyi nyugdíjról illetve árvaellátásról, de mégis gondoskodott a nyugalmazott katona családtagjairól úgynevezett „halálozási negyeddíj” formájában, ami az elhunyt 3 havi nyugdíjának megfelelő összeg volt. Az altisztek, közkatonák és a haditengerészetnél szolgáló matrózok csak rokkantság esetén kaptak állandó vagy időleges rokkantsági nyugdíjat és sebesülési pótdíjra is jogosultak lehettek. Bár a törvény az altisztek esetében időskori ellátásról nem beszélt, mégis adott lehetőséget a hosszú szolgálatot teljesítők későbbi megélhetésének biztosítására úgy, hogy aki megszakítás nélkül 18 évnél többet szolgált, az a rokkantság feltétele nélkül kapott állandó rokkantsági nyugdíjat.

A társadalombiztosítás rendszere ebben az időszakban még csak csíráiban mutatkozott, de az állami alkalmazottakra vonatkozóan már volt szabályozás, ami a katonai

ellátások szabályaival több ponton találkozott. Ez megteremtette a két jogviszony közötti átjárhatóságot. Érdemes azonban megemlíteni, hogy a jogviszonyok közötti mozgás esetén a szabályozás – az altiszti és legénységi állomány kivételével – a katonai ellátáshoz igazodott, vagyis aki a katonai ellátás jogosultságát már megszerezte, annak az új ellátása a későbbiekben ennél kevesebb nem lehetett.

Az özvegyek és árva ellátását tizenkét évvel később 1887-től szabályozták, ebből két fő gondolatot emelnék ki. Özvegyi nyugdíj akkor járt, ha a tiszt az ellenség előtt esett el, vagy a szolgálat teljesítése alatti sebesülés, betegség, vagy hadi fáradalmak következtében halt meg, továbbá akkor, ha már valamilyen katonai ellátásra jogot szerzett, vagy abban részesült. Az árva esetében a fiúk 20, a lányok 18 éves korig voltak jogosultak nevelési ellátásra, amin nemcsak pénzjuttatást, de egyéb megélhetési formák biztosítását is érteni kellett, így például a jövedelemmel járó állami vagy honvédségi alkalmazás, katonai-, alapítványi növendék, papi növendékbe való felvétel, vagy a tanonc képzés biztosítása, de lányok esetében a férjhez menetel is megélhetési forrást jelentett.

Az I. világháború során majd különösen azt követően felvetődött a hadigondozás kérdése. A sérült katonák ellátása az akkor hatályos katonai ellátási törvény alapján folyt, és mivel az összeg megállapítása a szolgálati idő és a rendfokozat szerinti besorolás alapján történt, ez sok esetben (az alacsony rendfokozat, rövid szolgálati idő miatt) alig biztosított megélhetést. Ezért igen fontos szerepet kapott a háború harmadik évétől működő Országos Hadigondozó Hivatal. A hadigondozó – főleg egyéni elbírálás alapján – közvetlen segítségével a rokkantak megélhetését, új pályákon történő elhelyezésükkel igyekeztek megoldani.

1921-ben a hivatásos tisztek és altisztek ellátásait és hátramaradottak jogosultságait, már egységes szerkezeti formában kezelte a megjelenő új törvény⁴. Az ellátási formák bővültek, így a nyugellátás mellett megjelent a lakbérnyugdíj fogalma és a szolgálati időhöz kötött feltétel enyhítésére szerepet kapott az „arcvonalszolgálatban” töltött idő. Változott a nyugdíj összegének kiszámítási módja és a szolgálattal

¹ Kozári Mónika: A Nyugdíjrendszer Magyarországon Mária Teréziától a II. Világháborúig

² Deák István: Volt egyszer egy tisztikar. A Habsburg-monarchia katonatisztjeinek társadalmi és politikai története 1848-1981.

³ 1875. évi LI. törvény a közös hadsereg haditengerészet és az m. kir. honvédség egyéneinek katonai ellátásáról

⁴ 1921. évi XXXII. törvény a nemzeti hadsereghez tartozó hivatásos havidíjasoknak és hivatásos (önként továbbszolgáló) altiszteknek, valamint az említett személyek hátramaradottjainak katonai ellátásáról

⁵ 1921. évi XXXV. törvény a trianoni békeszerződés következtében elbocsátandó hivatásos katonai havidíjasok és hivatásos altisztek kivételes átmeneti ellátásáról

⁶ 1951. évi 30. számú törvényerejű rendelet

⁷ 1971. évi 10. törvényerejű rendelet a fegyveres erők és fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak jogállásáról

összefüggő baleset vagy betegség kapcsán történő ellátások esetén nagyobb teret kapott a honvédelmi miniszter egyedi elbírálási jogköre. E törvény vezette be a hivatásos személyek esetében a nyugdíjjarulék fizetési kötelezettséget, és meghatározta annak mértékét. A hozzátartozói ellátások jogosultsága az özvegyek és árva ellátásán túl – amelyet ekkor már részletesebben szabályoztak be – a házasságon kívül született gyermek, a felmenő ágbeli rokon ellátását is kezelte. A törvény érdekessége, hogy a sajátjogú nyugdíjak és a szolgálati idő szabályai a magyar királyi csendőrség tagjaira is vonatkoztak, de esetükben az özvegyi és árvaellátás jogosultságát és megállapítását az állami alkalmazottakra vonatkozó jogszabályok szerint bírálták el.

Egy kevésbé ismert szabály is kötődik ehhez az időszakhoz, mégpedig a trianoni békeszerződés következtében megvalósuló létszámcsökkenés miatt elbocsátott katonák és hivatásos altisztek átmeneti ellátásának szabálya⁵. Mint nevéből is kitűnt, a törvény csupán rövid ideig tartó megélhetést biztosított, ami főszabályként a nős és családostok esetében 3 év, nőtlenek esetében 2 év időtartamra szólt.

A II. világháború után az 1945–1946-ban hozott, és a közszerződési alkalmazottakat érintő rendelkezések a honvédség tisztjeire és tiszthelyetteseire is kiterjedtek. Társadalombiztosítási vonalon a rendszer működőképességének helyreállítása és az ellátások összhangjának megteremtése volt a cél. Az úgynevezett „első egységes nyugdíjtörvény”⁶ bevezetése – már részben érin-

tette a katonákat is. A hatályba lépett jogszabályt ugyanis „alkalmazni” kellett a Néphadsereg hivatásos állományú tagjaira is, de egyben felhatalmazást adott a fegyveres testületek tagjaira vonatkozó eltérő szabályozásra. (Megjegyzem a külön szabályra vonatkozó felhatalmazás a későbbiekben is folyamatosan bekerült az újonnan hatályba lépő törvényekbe és a felhatalmazás 2011. december 31-ig hatályos volt.) Az eltérő szabályokat 1952–1954 között a honvédelmi miniszter utasítása, ezt követően 1955-től Minisztertanácsi határozat majd Kormány határozat tartalmazta. Az utóbbiakhoz végrehajtási szabályként honvédelmi miniszteri utasítás csatlakozott. Az 1952-es honvédelmi miniszteri utasítás a korábbi törvényi szabályok „nyugdíj” megnevezésétől eltérően új megfogalmazásként használja a „szolgálati nyugdíj” fogalmát, melynek feltétele ekkor a 25 év beszámítható szolgálati idő megléte. A korábban is szabályozott rokkantság, özvegy és árvaellátás vonatkozásában az eltérő szabály követi a társadalombiztosítási szabályrendszerét úgy, hogy hozzá csatlakozóan megfogalmazza a katonai (fegyveres) specialitásokat. Azokat a szabályokat, melyek a katonák esetében is érvényesültek – például a járulékfizetés módja és mértéke – az eltérő szabályok nem említik.

Hosszú időre – 1996. augusztus 31-ig – meghatározta a hivatásos állományú katonák ellátását az 1971-ben született és szakmai körökben csak „tízestörvény”⁷ ismert, a szolgálati viszonyról szóló szabály és az ahhoz csatlakozó 22/1971 (VI.1.) kormányrendelet.

Tulajdonképpen itt el is érkeztem ahhoz a ponthoz, hogy a szabályok részletezését ne folytassam, hiszen a későbbiekben bekövetkezett változások a szemünk előtt zajlottak és hatásait a magunk bőrén tapasztaltuk. A katonai vonalon a főszabály továbbra is a felső korhatár elérése, azonban a rendszerváltás után meginduló, majd felgyorsuló haderőreform különböző időszakaiban a nyugállományba helyezéseknél egyre nagyobb szerephez jutott a 25 év szolgálati idő megléte. Az bizonyos, hogy a folyamatos és nagyarányú létszámleépítés időszakaiban a szabályok adta lehetőségeknek köszönhetően számtalan – egyébként nehezen kezelhető – élethelyzet oldódott meg. Megjegyzem, hogy a 90' évek időszakában a hazai munkaerő piacon fellépő változásokra a társadalombiztosítási szabályokkal is igyekeztek tompító hatást gyakorolni.

Visszatekintve a katonai nyugellátás múltjára a ma is fellelhető anyagok azt bizonyítják, hogy annak egyediségét nem a haderő létszáma és felhasználása, hanem a szolgálat jellege, elvárásai és a szolgálatot teljesítők vállalásának – sok esetben kötelezettségének – elismerése adta. Fontosnak tartom megállapítani, hogy a katonai élethivatás elismerése az időskori ellátásban nem új keletű és a megfelelő szabályozás mellett nem eredményez ellentmondásokat. A katonai nyugdíj nemcsak „egy öregségi nyugdíj”, hanem a vállalt és teljesített szolgálat – a személyek vagy a hozzátartozók irányába – társadalmi elismerését és megbecsülését is kifejezi.

SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ÖRNAGY

Magyarok a lengyel akadémián

A Jarosław Dąbrowski Katonai Műszaki Akadémia (WAT) kibernetika karának egykori magyar katona diákjai által alapított, WAT Magiszterek Végegylete képviseletében – prof. Jerzy GAWINECKI dékán meghívására – 2013. október elején delegáció járt Varşóban, a campuson, és az alma mater falai között. A meghívottak részt vettek a kar fennállásának 45. évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyes évnnyitón és a kapcsolódó tudományos konferencián. A magyarok számára is kerek évforduló ez az év, hiszen 40 évvel ezelőtt, 1973 őszén kezdte meg

tanulmányait az első magyar katonai hallgató csoport a WAT-on.

A delegáció vezetője, Balogh János ezredes, az egyesület elnöke az ünnepélyes évnnyitón gratulált a kibernetika karnak az elért eredményekhez és további sikereket kívánt. Az ünnepélyes évnnyitót követően a kapcsolódó több elismerést adtak át. Az egyesület munkáját és törekvéseit nagyra értékelve, a dékán kitüntette a WAT Magiszterek Végegyletét a „Zasłużony dla Wydziału Cybernetyki” kari elismerő címmel. A delegáció átadta a Honvéd Vezérkar főnökének gratuláló levelét az akadémia rektor-parancsnokának, prof. Zygmunta Mierczyk tábornoknak, aki dolgozószobájában fogadta a delegáció tagjait.

Az évforduló kapcsán rendezett tudományos konferencián Balogh János ezredes felkérték, hogy vegyen részt az elnökségben. A kon-

ferencia előadója volt a delegáció másik tagja, dr. Muha Lajos alezredes, a Nemzeti Közszerződési Egyetem főiskolai tanára.

Ez a 45 éves évforduló azért is kiemelkedő jelentőségű, mert dr. Muha Lajos alezredes az ERASMUS felsőoktatási csereprogramban órákat tartott a WAT kibernetika kar hallgatóinak, az elektronikus információs rendszerek biztonságáról, valamint 2002 óta újra van magyar hallgató a kibernetika karon. Szegedi Tibor harmadéves honvéd tisztjelölt, megkezdte féléves angol nyelvű tanulmányait az ERASMUS program keretében. Balogh Olivér pedig, aki Balogh János ezredes fia, lengyel állami ösztöndíjjal szintén megkezdte tanulmányait a kibernetika karon. Ő nemzetbiztonsági szakon, civilként tanul a nappali tagozaton.

Reméljük a korábbi nemzedékek példáját követve a fiatalok megtalálják számításukat és tovább gazdagítják a lengyel–magyar barátságot és az oktatási kapcsolatokat.

BALOGH JÁNOS EZREDES
WAT MAGISZTEREK VÉGEGYLETE ELNÖKE

Jubileumi közgyűlés

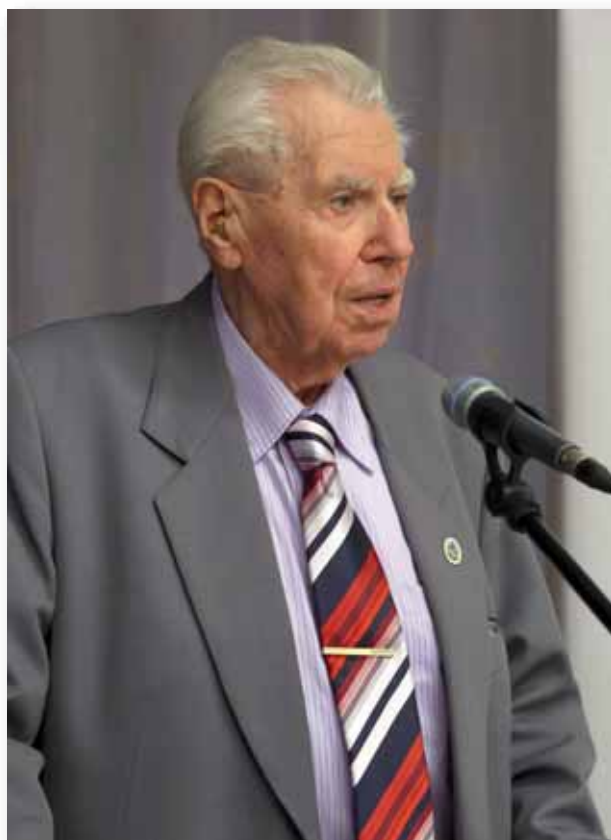
A Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület jubileumi közgyűlést tartott a Nemzeti Közzolgálati Egyetem dísztermében. 15 éve, 1998. október 29-én, 29 alapító tag létrehozta a híradó hagyományokat ápoló, egymást segítő önkéntes bajtársi egyesületet. Ez alkalomból ünnepi közgyűlésen emlékeztek meg az egykori alapítók és a jelenlegi egyesületi tagok.

A közgyűlés a Honvéd Együttes színvonalas előadásával kezdődött, amely fokozta az ünnepi hangulatot, majd Felker Lajos ny. ezredes (ügyvezető alelnök) levezető elnök köszöntötte a vendégeket és a tagságot. A meghívást elfogadta és megjelent Vass Sándor mk. dandártábornok, a Honvéd Vezérkar Híradó, Informatikai és Információvédelmi Csoportfőnökség csoportfőnöke (egyesületi tag) az egyesület fővédnöke, Pristák János mk. ezredes, az MH Híradó és Informatikai Rendszertöközpont parancsnoka (az egyesület tiszteletbeli tagja), Ipacs József ny. ezredes a BEOSZ ügyvezető elnöke, Kálmán László alezredes, az MH Hadkiegészítési és Nyilvántartó Parancsnokság parancsnokhelyettese és Horváth Gábor dandártábornok, az MH Altiszti Akadémia parancsnoka. Megjelentek a híradó együttműködő egyesületek, klubok képviselői is.

Az ünnepi beszéd megtartására a levezető elnök felkérte Szepezdi Dezső ny. ezredes, (94 éves alapító tagot,) az egyesület tiszteletbeli elnökét.

Az előadó az ünnepi beszédét azzal kezd-

te, hogy ünnep ez a nap az egyesület életében. 15 év történelmi szempontból nem nagy idő, de egyesületünk számára igen. A megalakulásunk egybeesett a rendszerváltással és a haderők létszámának csökkentésével. Ezek a változások nagymértékben befolyásolták a híradó csapatok személyi állományát, tisztjeit, tiszthelyetteseit, ami szükségessé tette, hogy létrehozzunk, egy érdekvédelmi szervezetet, egy híradó bajtársi egyesületet. Akkor úgy gondoltuk, hogy az egyesület alkalmas lehet a hivatásos és tartalékos, valamint a nyugállományú híradó katonák összefogására, a bennük lévő felhalmozódott szakmai tudásuk megőrzésére. Megkerestünk több távközlésben vezető szerepet betöltő, híradástechnikai cég képviselőit. Felkerestük és beszélgetést folytattunk a Puskás Tivadar Távközlési Technikum akkori igazgatójával, dr. Horváth Lászlóval, aki egyetértett a felvetésünkkel és pártolta az egyesület létrehozását. De voltak ellenzői is, akik úgy gondolták, hogy felesleges egy ilyen szervezet, mert vannak más szervezetek, akik képviselik a híradók érdekeit. Mint tudjuk az ellenzők alulmaradtak, és a támogatók sikerét hozta a 15 éve létrehozott bajtársi egyesület. Dr. Horváth László igazgató javaslatára felvettük Puskás Tivadar nevét. Fő célkitűzésünk volt az egyesületi tagjaink érdekvédelme, a honvédelem és a híradó szolgálat hagyományainak ápolása. Az egyesületünk a BEOSZ 61. tag-egyesülete lett, majd később csatlakoztunk a HODOSZ-hoz is. Kapcsolatainkban kiemelkedő szerepet töltött be a Puskás Tivadar Távközlési Technikum és az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja híradó tagozata, akikkel megalakulásunk óta szoros együttműködés, programtervezés kezdődött és a mai napig is tart.

Az ünnepi beszéd után a zászlónkra szalagok felkötése következett. A PTHBE zászlajára emlékszalagot kötött: az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár, a váci Esze Tamás Honvéd Nyugdíjas Egyesület és az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja híradó tagozata.

A hozzászólások után elismerések átadása következett. Elsőként az „Egyesületi munkáért” érem adományozása következett. Az érem átadására első alkalommal került sor, nyolc aktivistának, akik az indoklás szerint az egyesület céljainak megvalósítása érdekében, huzamos időn át végzett, kiemelkedő közösségi munkájukért részesültek az elismerésben. A sorszámmal ellátott porcelán érméket Prof. dr. Rajnai Zoltán mk. ezredes, az egyesület elnöke, dr. Lindner Miklós ny. altábornagy és Szepezdi Dezső ny. ezredes, az egyesület tiszteletbeli elnökei adták át.

A közgyűlés ezt követően 5 fő részére „Örökös tiszteletbeli tagságot”, 2 fő részére „posztumusz Örökös tiszteletbeli tagságot”, valamint 2 fő részére „Tiszteletbeli tagságot” adományozott a közgyűlés. Megindító volt, amikor Bernáth Károly bajtársunk özvegye átvette a posztumusz elismerést.

A közgyűlésen adtuk át a 60 éve avatott híradó tisztek elismerését, az okleveleket dr. Fekete Károly mk. alezredes, híradó tanácskezelő adta át. A négy kitüntetettből hárman ma is egyesületünk tagja. Ezt követően még hét személy részesült könyvjutalomban.

(Bővebb információ az egyesület honlapján található a www.puskashirbaje.hu címen)

SOÓS TAMÁS NY. ALEZ.
(FOTÓ: TARKÓ ANDRÁS)

Találkozás dr. Szabó Miklós nyugállományú altábornaggal

Dr. Szabó Miklós ny. altábornagy, professzor emerítus, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem volt rektora tartott előadást a „MAGYAR KATONAI ELMÉLETI TEVÉKENYSÉG AZ 1930-AS ÉVEKBEN” címmel, a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület tagjai előtt. Vetített képes előadást választott, így mutatta be fényképekkel a különböző elméletek megfogalmazóit, majd az elmé-

leteik lényegét. Elmagyarázta az elméletet, majd őszinte magánvéleményt mondott a tartalmukról. Előadásában részletesen kitért a páncélos és a gépesített háborúk nemzetközi és hazai teoretikusaira. Beszért az első harckocsik herctéri megjelenéséről, annak hatásairól, a kapcsolódó elméleti munkákról Fullertől, Guderianig, Tuhacsevszkitől, a magyar Lakatos vezérőrnagyig. Érde-

kes és humoros része volt az előadásnak a magyar teoretikus „A MAGYAR FAJ HARC-MODORA” elméletével kapcsolatos magánvéleményének, ahol a szerző az ősmagyar lovas harcászattal vetette egybe a páncélos harceljárást. Az előadása végén választolt a résztvevők által feltett kérdésekre.

GALLAY JÁNOS

Tudományos Konferencia Győrben

A közelmúltban „A vasfüggöny története, egy idejét múlt korszak lenyomata” című könyv bemutatása kapcsán szerveztek konferenciát a győri zsinagóga nagytermében. A rendezvényt a könyv írója, Prof. dr. Sallai János ny. határőr ezredes nyitotta meg. Ezt követően dr. Németh Miklós, volt miniszterelnök, tartott sokoldalú, eddig nem ismert, „titkolt” információkat tartalmazó előadást, a közel 100 fő érdeklődő hallgatóságának. A Németh Miklós miniszterelnök vezette kormány, az előző kormányoktól nem megszokott cselekedetei és tettei – véleményem szerint –, akkor az egész szocialista világrendszert és a szomszédos országokat is mélyrehatóan érintették. A következményekből néhányat megemlítek. 1989. május 2-án megkezdődött Hegyeshalomnál az elektromos jelzőrendszer /EJR/ végleges visszabontása. Augusztusban történt a Páneurópai Piknik Sopronpusztánál, amikor több ezer NDK-s lakost engedtek át az államhatáron. Szeptemberben megnyitottak a nyugati határokat, a kelet-németek tízezrei léptek át a határt, nem sokkal később egyesült a két német állam. Magyarországon elindult a demokratikus átmenet, kialakult a többpártrendszer, elkezdődött a rendszerváltás. Ezekről a kérdésekről többet kellene beszélni a fiatalokkal és idősekkel egyaránt.

Ezt követte Bíró Zoltán irodalomtörténész, a rendszerváltás történetét kutató intézet és archívum főigazgatója, majd Prof. dr. Szakály Sándor történész, a Nemzeti Köszolgálati Egyetem tudományos rektor-helyettesének előadását hallgattuk meg. A határőrséget Nováki Balázs ny. határőr altábornagy és Vidus Tibor ny. határőr vezérőrnagy

képviselték, illetve mindketten előadást tartottak a témával kapcsolatban.

Köszönet illeti Kovács Gyula ny. ezredest, a migrációs tagozat elnökét, és dr. Varga János ny. ezredest, a határrendészeti tagozat elnökét a hasznos kezdeményezésért.

TAKÁCS IMRE NY. HATÁRŐR ALEZREDES

Szomszédolás

Az Osztrák Békefenntartók Szövetsége meghívására, novemberben, a Götzen-dorfból lévő AUTINT béke-kiképző központban találkoztunk vettünk részt, a BEOSZ és a Vasi Honvéd Bajtársi Egyesület békefenntartói részvételével.

A delegációt Günther Greindl tábornok, az Osztrák Szövetség elnöke és Bernhard Lechenbauer, a burgenlandi békefenntartók elnöke, valamint Wolf Karl alezredes, a kiképzőbázis parancsnok-helyettese fogadta.

A találkozó alapvető célja az egymást és a szervezetek tevékenységét bemutató, kötetlen beszélgetés volt. Ennek során kölcsönösen felidéztek a békefenntartói tevékenység kialakulásának sajátosságait, társadalmi elfogadottságát és jövőbeni alakulásának lehetőségeit. A beszélgetés lehetőséget adott a résztvevők katonai múltjának, szolgálati tevékenységének kölcsönös megismerésére is.

A beszélgetést a békefenntartók által létrehozott emlékmúzeum megtekintése követte, melynek során bemutatták az I. és II. Világháború helyi, burgenlandi relikviáit. A magyar delegáció nagy érdeklődéssel tekintette meg a közös Császári és Királyi Hadsereg okmányait, térképeit, közös címe-

reit és zászlóit. A kiállítás nagyobb részén helyezték el az osztrák békefenntartók tevékenységeinek helyszíneit és emléktárgyait, melyet az 1857–1898 közötti Kréta szigeti missziótól kezdődően gyűjtöttek össze mind a mai napig. A kiállítás bemutatta a Sínai és Golán fennsíkon vívott háborúk tárgyait, az ott folyó kíméletlen harctevékenység eredményeit, a békefenntartókat veszélyeztető helyzeteket és azok helytállását. Megdöbbentő élményt jelentett számunkra a dél-szláv háborúból származó eszköz és tény anyag bemutatása, különösen Vukovár, Virovitica, Srebrenica és Sarajevo városok lakosai ellen indított kíméletlen katonai tevékenység és kegyetlenkedések áldozatainak bemutatása.

A múzeumlátogatást követően a kiképzőbázis parancsnoka bemutatta az AUTINT szervezetét, a szervezeti elemek tevékenységét és feladatát, a felkészítés rendjét és az alkalmazáshoz történő felkészítés módszereit, anyagi- és technikai eszközeit.

Az előadásból megismerhettük, hogy Götzen-dorf mellett Grazban is működik hasonló, békefenntartó felkészítő központ, amely 1960-tól kezdődően, EU–NATO–OSCE felkérésre 110 misszió-

ban, mintegy 100 ezer fővel vett részt. Jelenleg több mint 6000 fő teljesít békefenntartói feladatot a világ különböző térségeiben. Számukra is új kihívást jelent a NATO békefenntartó műveleteiben való részvétel, illetve felkészítés. A tájékoztató során szóba került, hogy az osztrákok a magyar békefenntartók felkészítésében, a kezdeti időszakban komoly szakmai és módszertani segítséget adtak. Elismeréssel szölktek a magyar békefenntartókkal együtt végzett közös tevékenységről, kiemelve a magyar katonák felkészültségét és bátorságát.

A tájékoztatót követően szóba került a magyar és osztrák békefenntartók közötti további együttműködés kérdése. Az osztrák szövetség vezetői hangsúlyozták, hogy szervezetük speciálisan csak a volt békefenntartókat foglalja magába. Ennek megfelelően nem törekcszenek a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségével kétoldalú megállapodást kötni, miután a tevékenysége és feladatai a két szervezetnek egymástól eltérőek. Abban állapodtunk meg, hogy a BEOSZ csak „keretbe” foglalja a békefenntartó egyesületeinek működését és biztosítja és támogatja a regionális együttműködést a Nyugat-Dunántúli Régió valamint a Magyar Békefenntartók Egyesülete között. A következő évre a békefenntartókkal együtt közösen tervezünk konkrét rendezvényeket mindkét országban és azokon kölcsönösen vesznek részt a békefenntartó szervezetek és azok tagjai. Ezt a PROGRAM-TERVET a kétoldalú javaslatokkal együtt, egyeztetés és annak elfogadása után a felek egymás közt kicserélik. A tervezett feladatok megvalósítását az Osztrák Békefenntartók Szövetsége és a BEOSZ támogatja, egyben elfogadja az együttműködés alapjainak is.

A találkozó a szervezetek kiadványainak, jelvényeinek cseréjével, közös fényképezéssel, jó hangulatban ért véget.

KELEMEN JÓZSEF NYÁ. ALTBGY
BEOSZ ELNÖK

Magasztos pillanatok

A monoton hétköznapiakat időnként felmagasztosítják a különleges ünnepi pillanatok. Ezt a fajta emelkedettséget élte át a Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjas Egyesület tagsága a legutóbbi összejövetelén. Miközben ugyanis az egyesület elnöke örömmel adott tájékoztatót a rendészeti szervek nyugdíjas egyesületeinek régiós pisztoly löversenyén elért kiváló eredményünkről, az elhunyt bajtársainkról való megemlékezés bensőségeségéről, valamint a házi ulti verseny váratlan fricskáiról és tréfás fordulatairól, addig szemeinkkel a Sándor házaspárra figyeltünk. A köztisztletnek örvendő Sándor Dezső és kedves párja, Szkiba Mária tagtársaink november hónapban ünneplik aranylakodalmukat. Fél évszázada egymás kezébe tet-

ték sorsuk alakulását, s kapcsolatukat az egymás iránti önzetlen szeretet és kölcsönös áldozatvállalás az élet minden nehézségén átsegítette, sőt megacélozta. Ha szűkké vált a jót a rossztól elválasztó ösvény, ők mindig biztos lábbal jártak a jó oldalon. Tetézte emelkedett hangulatunkat, hogy köszönthettük Mátrai Zoltánt is, születésének 70. évfordulója alkalmából, valamint további 19 tagtársunkat, akik e hónapban ünneplik név- vagy születésnapjukat. Közben felkészültünk az előttünk álló feladatokra: a rendőrségi nyugdíjas találkozóra, az MS K-ba tervezett üzemlátogatásra, az évzáró

bálra, továbbá az "Életet az éveknek" városi rendezvényen, a férfikórus fellépésére. Az ilyen együttlétek egyidejűleg erősítik a közösség kohézióját és benne az egyén kiteljesedését.

VINCZE ISTVÁN

Nyugállományúak kérték

A honvédek jogállására vonatkozó új törvényről kértek információt a kalocsai nyugállományú klubok tagjai. A jogszabályok rájuk vonatkozó változásairól az érintettek „első kézből”, a kecskeméti érdekvédelmi iroda vezetőjétől valamint a repülőbázis jogi és igazgatási főnökétől kaptak tájékoztatást. A július 1-jén hatályba lépett, a honvédek jogállásáról szóló törvényt, ennek végrehajtására vonatkozó honvédelmi miniszteri rendeleteket és a korábbi jogszabályokhoz képest bekövetkezett változásokat ismertette a helyi nyugállományú egyesületek összevont klubfoglalkozásán Durgó Tamás százados, az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó

tes szolgált itt, ma egy raktárbázis van a helyőrségben. Kalocsa szerepe a paksi atomerőmű üzembe állítását követően értékelődött fel. Egy esetleges támadás esetén ugyanis az erőmű védelme az itteni katonák feladata lett volna. Bóna Pál nyugállományú alezredes „Kalocsa, a katonaváros” című dolgozatából kiderül, hogy 1950-től tizenegy magyar és egy szovjet alakulat állomásozott itt, de a város nevének hallatán mégis az MN 37.

Parancsnokság 1. Katona Igazgatási és Érdekvédelmi Irodájának vezetője Kalocsán.

A tájékoztatót a 24. Harckocsiezred Baráti Kör Egyesület, a Kalocsai Légvédelmi Katonák Hagyományőrző Köre, valamint a Honvéd és Rendvédelmi Szervek Bajtársi Egyesülete tagjai kérték. Az érintettek lehető legrészletesebb tájékoztatása érdekében a jogszabályok ismertetését és azok értelmezését dr. Szabó Gábor alezredes, az MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis jogi és igazgatási főnöke vállalta magára. Figyelembe véve a megjelentek érdeklődését, a tájékoztatójukban mindketten a nyugdíjas katonák és a volt polgári alkalmazottak segélyezésének rend-

jére, a részükre adható pénzügyi támogatás mértékére, az üdülési lehetőségekre, az egészségügyi ellátás rendszerében történt változásokra, az időszothoni elhelyezés költségeire és a katonai temetésekre vonatkozó kegyeleti jogszabályok értelmezésére helyezték a hangsúlyt.

Az első katonai szervezet – egy katonai kórház – 1849-ben települt rövid időre a városba, a Foktői úti és a Miskei úti laktanyák csak majd’ száz év múlva készültek el. Kalocsa „aranykorában” közel négyezer sorkatona és legalább kétezer hivatásos tiszt és tiszthelyet-

Budapesti Forradalmi Ezred és az MN 1549 Harckocsiezred jut mindenkinek az eszébe – ezekben a laktanyákban folyt az előfelvételi kiképzése. A harckocsizóknál a műszaki érdeklődésű fiatalok, a lövészeknél pedig a leendő jogászok és bölcsészek töltötték le a sorkatonai idejük első tizenegy hónapját. Sok, mára ismertté vált politikus, színész és sportoló szolgált a helyőrségben.

HONVÉDELEM.HU

Vezérkari főnöki köszönet

Klubunk ez évben ünnepelte megalakulásának 45. évfordulóját. Ebből az alkalomból – meghívásunkat elfogadva – Zalaegerszegen érkezett Benkő Tibor vezérezredes, a HM Honvéd Vezérkar főnöke. Benkő Tibor vezérezredes a városházán fogadta Balaicz Zoltán alpolgármester, Török József nyugállományú zászlós, klubunk elnöke, Gondos Ferenc nyugállományú ezredes, tiszteletbeli elnök és Kovács László őrnagy, érdekvédelmi irodavezető. A résztvevők kölcsönösen tájékoztatták egymást, a várost és a honvédséget érintő aktuális kérdésekről. Benkő Tibor vezérezredes megköszönte az önkormányzatnak a Katonai Igazgatási és Érdekvédelmi Irodát valamint a Honvédklubot segítő, példaértékű támogatását. Az alpolgármester pedig méltatta mindkét szervezetnek a város, illetve a honvédelem érdekében végzett tevékenységét, a két honvédelmi szer-

vezetnek a hagyományápolásban és az időssek gondozásban betöltött szerepét. Megemlégették a már régebben Gondos Ferenc által kezdeményezett, a volt Petőfi-laktanya előtti emlékpark bővítésének kérdéséről is, amit hatástalanított harci-technikai eszközökkel képzelnek el. Örömmel konstatáltuk, hogy elképzelésünket nemcsak a város vezetése, hanem a Honvéd Vezérkar főnöke is támogatja.

Séta a városban

A város vezetésével folytatott beszélgetés után, a résztvevők rövid sétával tekintették meg a város nevezetességeit, majd a katonai temetőket. Elsőként az Egervári úton 1917-ben kialakított I. világháborús temetőt, azután a 147 sírt befogadó szovjet hősi temetőt látogatták meg. Mindkét temető gon-

dozásában klubunk is tevékenyen részt vesz.

A déli munkaebédet követően a Katonai Igazgatási és Érdekvédelmi Irodánál fogadták a vendégeket az iroda munkatársai, az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság parancsnoka, Vanyur Tibor mk. ezredes vezetésével. Tevékenységükről, elhelyezésükről Kovács László őrnagy, irodavezető tett jelentést.

Az épület emeleti részén elhelyezett, Zalaegerszeg újkori katonatörténeti kiállítását Szabó László ny. alezredes, a klub alelnöke mutatta be. Az objektumból történő távozás után, a látogatáson résztvevők koszorút helyeztek el a laktanya előtti katonai emlékműnél.

Benkő Tibor vezérezredes a várossal történt ismerkedés zárásaként, sajtótájékoztatót számolt be a látottakról, válaszolt a média képviselőinek kérdéseire.

A 15 órakor kezdődő ünnepséget a műsorvezető, Molnár Árpád előadóművész verssel nyitotta meg. Török József klubel-

Kossuth-vacsora

A Marcali Bajtársi Egyesület, 2013 szeptemberében, „Kossuth- vacsorára” hívta tagjait a Helvécia étterembe. Az egyesület először 1999 szeptemberében tartotta meg ezt a rendezvényét, az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc 150. évfordulója tiszteletére. A vacsora azóta hagyománnyá vált. A mostani megemlékezésünket megtisztelte jelenlétével a partner Szlovén Tiszti Szövetség Lendvai Területi Egyesületének négy képviselője, Bratkovics Brankó, egyesületi titkár vezetésével. Elfogadta a meghívást Horváth Jenő őrnagy, a kaposvári 4. számú Toborzó és Érdekvédelmi Központ parancsnoka, valamint a „Somogyi Huszárok Hagyományörző Egyesület” három képviselője is, Bosnyák János elnök vezetésével.

Először Szentés István egyesületi

elnök köszöntötte a jelenlévőket. A vacsora előtt Fehér János, egyesületünk volt elnöke beszélt a Kossuth-vacsora történetéről, Kossuth Lajos életútjáról, munkásságáról, az 1848–1849-es forradalom és szabadságharcban betöltött sze-

repéről. Ezután a Bajtársi Dalárda, a hagyományoknak megfelelően Kossuthnótákat énekelt. A finom vacsora elfogyasztása után, baráti beszélgetéssel és közös énekléssel zártuk az estét.

-KÖRÖSI-

nők üdvözölte a megjelent klubtagokat és a vendégeket, többek között Vígh László országgyűlési képviselőt, a HOKOSZ elnökét, Péter László ny. ezredest, Esküdt Lajos ny. ezredest, a BEOSZ képviselőjét. Üdvözölte osztrák vendégeinket, Güssing Város Bajtársi Egyesület megjelent tagjait, Friedrich Scheubrein tartományi elnököt és Siegfried Heinz városi elnököt, Güssing város polgármesterét, Vinzenz Knort, a keszthelyi, a lenti és a nagykanizsai nyugdíjas klubok elnökeit, valamint a zalaegerszegi idősgügyi szervezetek vezetőit.

Gondos Ferenc ünnepi beszédében rövid, de tartalmas visszatekintést adott az elmúlt 45 évről, majd Balaicz István alpolgármester

idézte fel a város katonai múltját, a volt Petőfi-laktanya jelentőségét, a város és a honvédklub kapcsolatának fontosságát. Vígh László országgyűlési képviselő a nyugdíjas társadalom megbecsülésének fontosságáról szólt.

A Honvéd Vezérkar főnöke, köszöntője után emléktárgyakat adott át. A „honvédelem ügye érdekében huzamos időn át végzett kiemelkedő munka elismeréséül” emléktárgyat vehetett át Török József ny. zászlós a honvédklub elnöke, Szabó László ny. alezredes, alelnök, Bolla Lajos ny. alezredes, elnökségi tag. Gondos Ferenc ny. ezredes, tiszteletbeli elnök emlékérmét kapott. A meghívott vendégek emléklappokkal, emléktárggyal

köszöntötték klubunkat. A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének képviselője emléktárgy átadásával köszöntö meg Gömöriné Ollár Piroska ny. zászlós és Kontra László ny. őrnagy munkáját.

Közben meghallgathattuk Ódry Lajos ny. őrnagyának a legendás katonazenekari karnagynak saját szerzeményű versét is.

Az ünnepség hivatalos részének utolsó mozzanataként Török József klubelnök emléklapettelt adott át Benkő Tibor vezérezredesnek klubunkban tett látogatása alkalmából.

Az ünnepség zárásaként a kerek évfordulós klubtagokat köszöntötte az elnök és a titkár, a hölgyeket virággal és desszerttel, a férfiakat egy üveg borral, majd elismerő okleveleket adtak át. A klub érdekében kifejtett munkájuk elismeréseként az elnökség emléklapját kapta: Kovács László őrnagy, Tóth Lászlóné, Bagi Jánosné és Nagy Jánosné.

Az ünnepséget a Honvéd Együttes műsora zárta. Aki pedig maradt a vacsorára és a zenés táncestre, biztosan jól érezte magát.

BOLLA LAJOS JÁNOS NY. ALEZ.

Határon átnyúló kapcsolat

Egyesületünk a Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület több éve törekszik arra, hogy az ország határát átlépve, kapcsolatokat alakítson ki más országok nyugdíjas katonai szervezeteivel. Több mint egyéves, gondos előkészítő munka után, az egyesület elnöksége felkereste a Szatmárnémetiben működő „Tartalékos és Nyugalmazott Honvédségi Káderek Egyesülete” vezetését, majd meghívta ōket a májusi ünnepségünkre.

Megállapítottuk, hogy nagy lehetőségek vannak a baráti együttműködésben. Ezek után az egyesületünk tagsága két napos látogatásra indult Szatmárnémetibe, a romániai társ-egyesület meghívására. Meghívóink már a határon várták a 34 fős delegációnkat és rövid prog-

ramismertetés után gondoskodtak elszállásolásunkról, a 2-3 fős, fürdőszobás szobákban, a helyőrségi otthonban.

Az első napi program a helyi múzeum meglátogatásával kezdődött, ahol Keresztény Sándor muzeológus nagy hozzájárulással vezetett végig bennünket a tárlaton. Ezt követően az Északi Színházhoz mentünk, de sajnos már bemenni nem tudtunk, mert a magyar nyelvű próba akkor már megkezdődött. Ezt azonban kárpótolta, hogy meglátogathattuk a Filharmónia hangversenytermét, ami olyan akusztikával rendelkezik, hogy az előadások során hangosításra nincs szükség. A „Láncos templom”, a „Tűzoltótorony” és a „Dácia Szálló” megtekintése során a „COPOSU” sétányon haladva az „Adminisztratív Palota” közelében egy népi

hagyományokat bemutató kis piacra bukkantunk. A városi sétát követően a Virág utcai szállásunkra mentünk, ahol vendéglátóink egy kitűnően elkészített bográcsgulyással és hurka-kolbász vacsorával fogadtak bennünket.

A vacsorát követően baráti találkozóra került sor, ahol bemutattuk az egyesületek vezetőségeinek korábbi találkozásáról készült filmet. Egyesületünk életét és tevékenységét szintén egy kis filmben mutattuk be, válaszul a felmerült kérdésekre is. Másnap a reggeli után, Nagykárolyba mentünk, de útközben meglátogattuk Kaplonyban a római katolikus templomot, ahol János atya – az „élő történelem” – mutatta be a Károlyi család temetkezési helyét. Örömmel tapasztaltuk, hogy rajtunk kívül még három autóbusszal is érkeztek magyar látogatók a templomhoz. Napi programunkat Nagykárolyban a Károlyi-kastély és parkjának megtekintésével fejeztük be. Megállapítottuk, hogy a magyar hagyományok őrzése jó kezekben van. Szatmárnémetibe visszaérkezve vendéglátóink az ebéd során sok különlegességgel láttak el bennünket. Sor került az Együttműködési Szerződés ismételt megkötésére is. Vendéglátásból, szervezésből sokat tanultunk meghívóinktól. Májusban viszontlátogatásra várjuk ōket „magyaros” szeretettel.

KUKUCKA GYÖRGY
EGYESÜLETI TUDÓSÍTÓ

Kopjafa a szolgálatért

Egy régi álma teljesült a marcaliaknak, a Marcaliban hivatásos és sorkatonai szolgálatot teljesítőknek 2013 szeptemberében. A Marcali Bajtársi Egyesület, és a Honvéd Nyugállományúak Klubjának kezde-

ményezésére és tevékeny részvétele mellett, Marcali város polgármestere, dr. Sütő László kopjafát avatott az Európa Parkban, a Marcaliban állomásozott katonai alakulatok és személyi állományuk emlékére.

Az ünnepségen jelen voltak, az intézményvezetők, a kaposvári Toborzó és Érdekvédelmi Központ parancsnoka, a partner Szlovén Tiszti Szövetség Lendvai Területi Szervezetének négy képviselője, a kaposvári Somogyi Huszárok Hagyományőrző Egyesület vezetője és képviselői, a városban valaha katonai szolgálatot teljesítők, családtagjaik és a marcali lakosok.

Szentes Istvánnak, a Marcali Bajtársi Egyesület Elnökének köszöntője után, dr. Sütő László polgármester méltatta a katonák, a katonai szervezetek, egyértelműen pozitív szerepét a város történetében, fejlődésében, majd felavatta és megkoszorúzta – a jelen lévő két civil szervezet vezetőjével, a Toborzó és Érdekvédelmi Központ parancsnokával, a Szlovén Tiszti Szövetség Lendvai Területi Egyesületének képviselőjével együtt – a kopjafát.

A Marcali Bajtársi Dalárda egy katonadal csokorral színesítette az ünnepséget és Balogh Dezső huszárkapitány szavát hallgattuk meg a hon védőiről. Az ünnepséget Héger György, a Honvéd Nyugállományúak Klubja elnökének szavai, majd a Szózat elnéklése zárta.

-KÖRÖSI-

Kossuth-szobor Debrecenben

2013 szeptemberében Debrecenben, az MH 5. Bocskai István lövészdandár, egy szabolcsi vállalkozó, Petró Attila jóvoltából, és két BEOSZ tagszervezet: a Nyíri Honvéd Egyesület és a Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület közreműködésével Kossuth-szobrot kapott. Az adományozó ünnepségen Tóth Sándor ny. ezredes emlékezett meg Kossuth Lajos és az 5. Bocskai István lövészdandár érdemeiről, az adományozókról és Ekker Róbert szobrászművészről. Ritkaságszámba menő pillanat volt ez az esemény, hiszen civilek adományoztak katonáknak örök értéket képviselő emléket.

Megemlékezések Tapolcán

Az egyesület szervezésében két fontos esemény zajlott le két hét leforgása alatt, egy ismétlődő bajtársi találkozó és az egyesület 40 éves évfordulójának megünneplése. A Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület 2001 óta folyamatosan rendezi és szervezi a volt tapolcai 8. Harckocsiezred találkozóját. Idén ismét találkoztak a régi „tankosok”, az MH. 1. számú Kiképzési Oktatási és Regeneráló Központ Badacsonyládbi bázisán.

A kétféleképpen rendszeresen találkozó bajtársak körében nagy eseménynek számít a rendezvény, hiszen sokuknak a harckocsiezred volt az anyaezredük, illetve a pályakezdés első lépése. Sokan Tapolcán maradtak és szolgálatukat a 8. Harckocsidandárnál, majd a Tapolcai Kiképző Központnál fejezték be.

A találkozó egyik meglepetése az volt, hogy meghívtak olyan sorkatonákat is, akik 1969 és 1986 között szolgáltak az ezred állományában. Érdekes volt látni, hallani és tapasztalni azt, hogy az összes halántékkal megjelent egykori katonák és parancsnokaik miként ismerték fel egymást. A résztvevők összetétele is színes volt, az orvostól a vállalkozóig szinte minden réteg képviseltette magát. Az élmények és anekdoták sora elevenedett meg.

Az ezred azon tagjai, akik szolgálatuk során más helységebe és beosztásba kerültek, rendszeresen visszatérnek Tapolcára, hiszen kötődésük a városhoz több mint a hivatás katonai szolgálat kezdete. Itt találták meg párjukat, gyerekeik itt születtek és kötődésük az ország legszebb vidékéhez, a Tapolcai-medencéhez nagyon szoros.

A találkozót összegezve, mint szervező elmondhatom, a találkozó létrehozásával sikerül elérni azt, hogy kollégáim évről évre szorosabb kapcsolatot alakítottak ki egymással és családjaikkal, ezzel is megőrizve a tapolcai 8. Harckocsiezred emlékét, amely 1979-ben a néphadsereg „Legjobb harcos ezrede” címet érte el.

Mai sikerek és eredmények záloga mindaz, amit akkor és ott megtanultak azoktól, akik akkor voltak a legtapasztaltabbak. Ez a találkozó itt, vagy máshol az országban azokról is szól, akik bennünket tanítottak, de már nem foglalkoznak a „földi” dolgokkal.

Az ország katonáinak életét nem az változtatja meg, hogy milyenek a hadseregek, hanem az, hogy mit tesznek és tettek.

40 éves évforduló

A Magyar Honvédség Összhaderőnemi Parancsnokság támogatásával, az MH. 1. számú Kiképzési Oktatási és Regeneráló Központ Badacsonyládbi bázisán rendeztük meg az egyesület 40. éves fennállásának ünnepi megemlékezését.

Az egyesület tagjait és vendégeit a tapolcai Dobó Lakótelep Családjaiért Egyesület azzal lepte meg, hogy a Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár díszalegység katonái, fegyveres alakí bemutatót tartottak. A bemutató nagy tetszést aratott, amely emelte a rendezvény színvonalát.

Az ünnepi megemlékezés alkalmával az egyesület elnöke, megemlékezésében felelevenítette az 1973 decemberében megalakult jogelőd, a Honvéd Nyugdíjas Klub történetét, alapítóinak tevékenységét és munkájukat, az 1989-ben kiadott civil szervezetekről és a gyülekezésről szóló törvények megjelenéséig. Kiemelte azt, hogy sok más hasonló civil szervezet miként küzdött azért, hogy a vállalt elveit, közösségért való tenni akarását, létjogosultságát továbbra is fenntartsa.

1989 decemberétől, a jogfolytonosság megtartása mellett, igaz más néven vitte tovább, néhai Bottó János nyugállományú őrnagy, a klub akkori elnöke, a Tapolcai Honvéd Nyugállományúak Klubját.

2003-ban, az egyesület új vezetősége, új szemlélettel és merészebb elképzelésekkel kapott bizalmat a közgyűléstől. Az 55 éves fiatalok lendületével, nyitottabbá tették az egyesületet az informatikai fejlesztésekkel, a társadalmi kapcsolatok keresésével, és a helyi önkormányzattal kialakított együttműködés kölcsönös lehetőségeivel. Megkeresték azokat a szponzorokat is, akik egy évtizede támogatják az egyesületet.

2007-től, a közgyűlés jóváhagyásával, a Tapolca és Környéke Honvéd Bajtársi Egyesület névvel folytatja a 40 éve tartó munkáját a közösség, a honvédelem, a nyugállományú bajtársak, családtagjaik és a katonaozvegyek érdekében, ahogy ezt dr. Benkő Tibor vezérezredes, köszöntőjének emlékező sorai is említették.

A megemlékezést követően Esküdt Lajos nyugállományú ezredes, a Bajtársi Egyesüle-

tek Országos Szövetségének alelnöke méltatta az egyesület tevékenységét, egyben tájékoztatót adott a jogállásról, amely a nyugállományú katonákra és hozzátartozóikra vonatkozik.

Az elismerések átadása olyan személyeket talált meg, akiknek a tevékenysége és önzetlensége valóban példaértékű. Az átadott emléklapok írott tartalma, a jelképes ajándékok és a virágköltemények sokasága az erkölcsi köszönet olyan fajtája, amely a jutalmazottat tovább motiválja mindabban, amit eddig tett és tenni fog.

Az ünnepi megemlékezést a Tapolcai Muzical Színpad színvonalas műsora zárta, amit az egyesület tagja és zenésze Sántha Géza tartalékos őrnagy kísért.

A megemlékező sorok végén azoknak, akik a legtöbbet tették az egyesület közösségéért, köszönet képen ismét említettük meg nevüket:

BEOSZ elismerést kaptak:

Szponzorok:

Vörös Béla ügyvezető igazgató

Balaton Elektronika Kft. tulajdonosa

Kocsis Ferencné ügyvezető igazgató

Partner 2004 Bt. tulajdonosa

Egyesületi tagok:

Nádasdi Alajosné nyugállományú hka.

vezetőségi tag, az érdekvédelemért;

Tóth Győző nyugállományú törzsszáslós

vezetőségi tag, logisztikai feladatokért

Benedek László nyugállományú százados

egyesületi tag, közösségi munkáért

Egyesületi elismerést kaptak:

Aktív katona:

Lipka Violetta őrnagy érdekvédelmi tiszt

MH. Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó

parancsnokság állományából

Egyesület tagjai:

Vasvári Ferencné nyugállományú százados

volt vezetőségi tag, közösségi munkáért

Tóth Győzőné nyugdíjas

egyesületi tag, közösségi munkáért

Sulyok Lászlóné nyugalmazott pedagógus

egyesületi tag, közösségi munkáért

Nett Józsefné nyugdíjas

egyesületi tag, közösségi munkáért

E sorok zárásaként az egyesület vezetősége és tagsága nevében köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik az egyesületet támogatták, érdekeit képviselték és céljainkat elfogadták.

NACSA FERENC ELNÖK

Évforduló Szekszárdon

Az ünnepség szervezője, Kovács János alezredes, a Budai Nagy Antal laktanya volt parancsnoka, a Honvéd Hagymányórzó Egyesület szekszárdi szervezetének és a Magyar Nemzetőrség Tolna megyei szervezetének vezetője elmondta, hogy a laktanya lebontása után dr. Vanyur Tibor ezredes, a Hadkiegészítő és Nyilvántartó Parancsnokság parancsnoka jóvoltából, a

két emléktábla a hadkiegészítő parancsnokság Bezerédj utcai épületére került. A parancsnokság befogadta a táblákat addig, amíg a városban méltó helyet találnak a számukra. Az ünnepi megemlékezésen részt vett Ács Rezső, a megyeszékhely alpolgármestere, Csillagné Szánthó Polixéna, az önkormányzat humán bizottságának elnöke, és Kvanduk Tamás őrnagy. Az ünnep alkalmából a tábláknál elhelyezték az emlékezés koszorúit.

-KJ-

Elhunyt bajtársaikra emlékeztek

Bensőséges ünnepség keretében emlékezett elhunyt bajtársaikra a Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjas Egyesület tagsága és a Rendőrség kötelékében ma is aktív szolgálatot teljesítő volt határőr állomány. Janovics János elnök mély érzelmi átéléssel elmondott ünnepi beszédében méltatta elődeink elhivatottságát, szakmaszeretetét, a Határőrség iránti feltétlen elkötelezettségét, mely mindenkor fundamentuma volt hazánkban a nyugodt, békés építő munkának. Hiányuk szívünkbe mar, de össze is kapcsol bennünket. Belső kohéziót és sajtóságos identitást kölcsönöz.

Az ünnepség meghatározó momentumaként évtizedes bontásban hangzott el az elhunyt határőrök neve, beosztása és rendfokozata, az ötvenes évektől kezdődően. Az emlékükre állított kopjafánál koszorút helyezett el Balla Jánosné, Nyírbátor város polgármestere. Koszorúval tisztelgett a Megyei Rendőr-főkapitányság képviselőjében Kanyó Gábor alezredes, a Nyírbátori Határrendészeti Kirendeltség részéről Hajnal Balázs főhadnagy, vala-

mint az ünnepséget szervező nyugdíjas egyesület vezetése. A résztvevők közül számosan rótták le kegyeletüket egy-egy szál virág vagy mécsest elhelyezésével. A Nyírbátori Határőr Kerülethez 1962-ben Hajdú- és Békés Megyéből sorállományú határőrnek bevonultak küldöttsége, vala-

mint az obsitosok egykori parancsnokai a bevonulásuk ötvenedik évfordulóján, 2012-ben állított emlékoszlopnál helyezték el a megemlékezés koszorúját. Elhunyt bajtársaik emlékét szívünkben megőrizzük.

VINCZE ISTVÁN

Tied vagyok hazám

Rákóczisták (1953–1958)

Az MH Budapesti Nyugállományúak Klubjának Rákóczista Tagozata gondozásában most megjelent kötet II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskola történetét dolgozza fel. A hagyományörzés jegyében e kiadvány méltó emléket állít az iskola rövid, alig öt éves, 1953-tól 1958-ig tartó fennállásának. Aktualitását az iskola megnyitásának 60. évfordulója adja. A szerzők dokumentumokra támaszkodva elemző módon foglalkoznak az intézmény nevelési és oktatási valamint katonai előképzési rendszerével.

Ma is élő és visszaemlékező volt növendékek, tanárok, nevelőtisztek életutakkal, interjúkkal színesítve mutatják be az iskola valós történetét, cáfolva ezzel is az esetenként megjelent torz és téves ismereteket. A második világháború után az újja szerveződő hadseregnek fontossá vált egy új típusú, művelt, sokoldalúan képzett minőségi tisztakar kinevelése. A többszörös túljelentkezők közül az iskolára kifejezetten jól tanuló, tehetséges és egyszerű munkás, paraszt valamint értelmiségi családokból származó fiatalokat vettek fel. Kiváló tanárok és nevelőtisztek a növendékek értékrendjébe életre szólóan elültették a hazaszeretet érzését, a hiva-

A II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskola növendékei ismerkednek az UT2 galambbal.

tástudatot, a becsületre és bátorságra épülő kötelességtudatot. Az iskola olyan meghatározó értékrendet adott növendékeinek, hogy közülük sokan az elmúlt évtizedek során a Magyar Néphadsereg, majd a Magyar Honvédség kiváló képességű tisztjei, katonai vezetői, magas rangú parancsnokai és tábornokai lettek. Az 1980-as, majd a rendszerváltást követő 1990-es években a stabilitást meghatározó közép- és felsőszintű vezetők jelentős része a volt Rákóczisták sorából került ki és állt helyt több évtizedes tapasztalataival.

A II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskola története szerves része mind a Magyar Honvédség, mind a magyar honvédelem történetének. A szerzők e kiadványt nem tekintik történelmi dokumentumnak, sem tudományos disszertációnak, ugyanakkor kitűnő és hiteles forrásmunkaként szolgálhat hadtörténelmi kutatásokhoz. Értékes olvasmány lehet mindazok számára, akik felelősséggel kívánják a Magyar Honvédség hagyományait megőrizni és tovább adni.

-M.K-

Kondicionáló kapcsolatok

A különböző nyugdíjas közösségek, mozgalmak, hitet és reményt adnak az idősödő generációnak, mert mindig újabb feladatokkal bízzák meg őket. A programokat, utazásokat, a várható látnivalókat mindig várakozással teli felkészülés előzi meg. Ez lendületet ad a szép korúaknak, mivel figyelmet igényelnek. A készülődés serkenti a vérkeringést, karbantartja a szervezetet. Akik közösségbe járnak vidámabbak, nehezebben betegszenek meg, a gondolkodásuk nem tompul, mert „készenléti” állapotban vannak. Ez nagyon fontos.

Több megyei és országos nyugdíjas közösségi rendezvény részese voltam már, és ezt a tapasztalatot szűrtem le. Legutóbb, a Kismegyeri Napóleon Hagyományörző Egyesület tagjaként, Mednyánszki János elnök kezdeményezésére, Győrságra látogattunk. A Kilátóhegyen megkoszorúztuk Erdős Péterrel, a Petőfi Kör elnökével együtt, a néhány éve elhunyt Balogh Mihály, Győrság volt polgármestere emlékére elhelyezett kopjafát és emléktáblát. Ezt követően a Balogh testvérek pincéjében közösen „ellenőriztük” – a további kapcsolatápolás reményében –, hogy milyen volt a szőlőtermés. Fogyasztottunk

a 2012-es évjárat vérkeringést javító nedűiből azért is, hogy több helye legyen a 2013. évi termésnek.

A közösségünket erősítő körutunkat Pázmándfaluban folytattuk. Zoli és Zsuzsa igazán kitettek magukért. Megerősítették azt

a hitünket, hogy a kapcsolatok kiemelt fontosságúak mindnyájunknak. Az évek óta fennálló ismeretség bográcsozás mellett, pincelátogatással egészült ki.

TAKÁCS IMRE
NY. HATÁRŐR ALEZREDES

Nyugállományúak baráti találkozója

Október közepén, az ország egyik legrégebbi laktanyájában – a debreceni Péterfia utcai laktanyában – megtelt korú férfiak és „örökifjú” hölgyek gyülekeztek, hogy részt vegyenek a MH. Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 2. Katonai Igazgatási Központ által szervezett hagyományos nyugdíjas találkozón.

A Központ nagytermében, nagy létszámban vettek részt a volt megyei Hadkiegészítő Parancsnokság nyugállományú dolgozói mellett, a megyében jogutód nélkül megszűnt katonai szervezetek nyugdíjasai is.

Szűcs Imre őrnagy, az Érdekvédelmi Iroda vezetője köszöntötte a vendégeket, közöttük Kálmán László mk. alezredest, a MH. Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság

parancsnok-helyettesét, Nagy Zoltán mk. alezredest, a debreceni központ parancsnokát, Görömbei Lajos és Kolozi Sándor nyá. ezredeseket, a korábbi parancsnokokat.

A köszöntések és a program ismertetése után Nagy Zoltán mk. alezredes, parancsnok, tájékoztatta a megjelenteket a Központ életéről, azokról a változásokról, amelyek az utóbbi időben bekövetkeztek a hadkiegészítés területén.

Kálmán László mk. alezredes felszólalásában tolmácsolta Vanyur Tibor mk. ezredesnek, az MH HKNYP parancsnokának üdvözlő szavait, megköszönte a nyugállományúaknak az

aktív korukban elvégzett munkájukat. A parancsnokhelyettes arra kérte őket, figyeljenek oda egymásra, segítsék egymást, és bármilyen gondjuk, problémájuk adódna, nyugodt szívvel forduljanak a hadkiegészítő parancsnoksághoz. Méltatta a 2. Katonai Igazgatási Központ jelenlegi állományának helytállását a napi munkában, továbbá azokon a bemutatókon, gyakorlatokon, amelyeket a Magyar Honvédség vezetői is megtekintettek, és elismeréssel nyilatkoztak azokról.

Szűcs Imre őrnagy tájékoztatta a jelenlévőket azokról a jogszabályvál-

tozásokról, amelyek érintik a nyugállományúakat.

A tájékoztatókat a Debreceni Helyőrségi Zenekar közel egyórás műsora követte, melyben népszerű katonadalokat, operett- és musical slágereket hallhattunk. A közönség vastapssal hálálta meg a zenekar által adott műsort.

A színvonalas műsort jóízű ebéd elfogyasztása követte, majd az aktív- és nyugállományú vendégek a késő délutánba nyúló baráti beszélgetésen nosztalgizáltak.

OLÁH LÁSZLÓ NYÁ. ALEZ.

Bocskai Istvánra emlékeztünk

Az 1557-ben született Bocskai István, a hajdúkkal szövetkezve, a Biharvidéki határán fekvő Nyúzóvölgyben, 1604. október 14-ről 15-re virradóan, vereséget mértek az osztrák csapatokra. Ez a csata jelentette a Bocskai szabadságharc kezdetét. A harcok az 1606-os bécsi békével zárultak, amely biztosította a magyar rendi jogokat és a vallásszabadságot.

Bocskai legfőbb szövetségeseit, a hajdúkat kiemelte a földesúri fennhatóság alól és különféle kiváltságokkal a hajdúváros-

okban telepítette le. A Bocskai István Bajtársi Egyesület alelnöke, Rácz Mihály nyá. ezredes, az évforduló alkalmából koszorút helyezett el Álmosd határában levő emlékműnél. A császáraikat legyőző, Bocskai által vezetett 1604. október 15-ei csata emlékére készült hatalmas, faragott kőtömbökből álló, csatajelenetekkel, ágyúkkal díszített rusztikus emlékmű Győrfi Lajos szobrászművész alkotása.

OLÁH LÁSZLÓ
NYÁ. ALEZ.

Vendéglátók voltunk

Egyesületünk tavaly vette fel a kapcsolatot a Heves-megyei Nyugdíjas Rendőr Egyesülettel, mikor is a megalakulásunk 15. évfordulójára hívtuk meg őket. E kapcsolatot azóta is rendszeres és élő.

A két egyesület segíti egymást a programjai összeállításában, kirándulási lehetőségek ajánlásával. Idén egy egész napos program keretében kalauzoltuk az egri nyugdíjas bajtársakat városunkban. A busszal érkező 46 fős csapatot a rendőrségi csónakházban fogadtuk, ahol a szerény vendéglátás után a Repülők Múzeum megtekintése következett, Kiss László nyá. ezredes közreműködésével. Ez után a Tiszaparti séta és a gyalogos-híd látványossága,

valamint várostörténeti tájékoztató következett, Sárkány Béla elnökségi tagunk kalauzolásával.

A csónakházba visszaérve igen csak jól esett a pihenés, és az ebéd, melyre meghívtuk mindkét megye főkapitányát is, akik személyesen vettek részt a jó hangulatú rendezvényen. Az ebéd után, a Tiszai Vízi Rendészeti Rendőrkapitányság segítségével rövid sétahajózásra is sor kerülhetett, amely nagy tetszést váltott ki vendégeink körében.

Az arcokat látva, úgy érzem sikerült új ismeretekre is szert tenni, és élményekben gazdag, tartalmas programot szervezni a két Egyesületnek.

KOVÁCS KÁROLY, EGYESÜLETI ELNÖK

„Nem múlnak ők el, kik
szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak,
álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk
csöndesen még,
Hiszen hazánk nekünk
a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Bajtársainkra emlékeztünk

A debreceni köztemető öreg tölgyfái alatt a napokban a Bocskai István Bajtársi Egyesület aktivistái már hagyományosan azokat a katonasírokat keresték fel, amelyeket a hozzátartozók hiánya, vagy más problémák miatt nem tudtak gondozni. Kiss Csaba ny. százados irányításával október végén az egyesület több tagja egész napos munkával tették rendbe az elfeledett sírokat.

Mindenszentek napján, mint a korábbi években, Szarka János ny. ezredes egyesületi elnök irányításával most is többen kilátogattunk eltávozott bajtársaink sírjaihoz, ahol Oláh László ny. alezredes tartott megemlékezést. Ezt követően felkerestük bajtársaink sírjait, ahol elhelyeztük az emlékezés virágszárait, és mécsest gyújtottunk

emlékükre. Felkerestük az 1944-ben elesett debreceni katonák síremlékét, ahol elhelyeztük az emlékezés és a kegyelet koszorúját.

Bár az idő múlása feledteti bajtársaink elvesztése miatt érzett fájdalmainkat, de az emléküket nem feledhetjük el!

„Hol a sírok domborulnak,
Kik itt maradtunk, leborulunk,
Csendben mormolunk egy imát,
Szeretteinkért gyújtunk egy gyertyát.”

OLÁH LÁSZLÓ NY. ALEZ.

Másfél évtized a közösség szolgálatában

Október 18-án ünnepelte 15 éves évfordulóját a Nyíri Honvéd Egyesület. A 13 éve elnök Tóth Sándor nyá. ezredes, az ünnepi taggyűlésen, büszkén sorolta fel az eredményeket. 30 milliós bevételük zömét pályázatok útján szerezték. Megjelentettek különböző témakörökben tíz darab könyvet, rendeztek nyolc konferenciát, megyei-városi szinten. Állítottak a szabolcsi repülőknél egy nagyszerű emlékművet és négy emlékjel hirdeti a Nyíri Honvéd Egyesület nevét a megyében. Ápolják a repülő hagyományokat és Reviczky Imre posztumusz vezérőrnagy, a Világ Igaza emlékét. Két nyíregyházi BEOSZ tagszervezet egyikeként Kossuth-szobrot ajándékoztak a Magyar Honvédség legnagyobb kato-

nai szervezetének Debrecenben. Anyagiilag támogatták II. Rákóczi Ferenc Borsiban található szülőháznak, valamint a beregszászi magyar nyelvű főiskola felújítását. Segélyezték és szolidárisak voltak a rászorulókkal, mintegy 1.5 millió forint értékben.

Egyesületi sportversenyeiknek a száma évente meghaladja a tízet. Ezen túl rendeztek helyőrségi, régiós és országos versenyeket is. A HOSOSZ támogatásával évente 250 szabolcsi iskolás részére szerveznek ifjúsági honvédelmi versenyeket.

Kirándulásaik során bejárták a környező országokat és ismerték meg azok értékeit. Belföldi kirándulásaik is rendszeresek voltak. Szerveztek kiállításokat, vettek

részt vetélkedőkön, évente 2-3 bálon ropták a táncot, tavaszi és őszi családi napjaikon sok, bográcsban főtt finomságot fogyasztottak. Rendszeresen részt vettek intézmény- és üzemlátogatáson, ismeretterjesztő előadásokon, szerveztek könyvbemutatókat.

Ott voltak négy tagjuk házasságkötésénél, gratuláltak a gyermekáldásban részesülőknek s fejezték ki részvételüket tagtársaik elhunytá alkalmából.

Tízéves munkájukat a város emlékezészlóval, a BEOSZ emlékéremmel ismerte el. Azóta is számos elismerésben részesült a közösség s tagjaik elismerésére is gondot fordítottak. Másfél évtizedes munkájukkal szolgálták magukat, szűkebb és tágabb közösségeket. Elismert tagjai a BEOSZ-nak és a HOSOSZ-nak.

TÓTH SÁNDOR NYÁ. EZREDES
ELNÖK

Katonák példaképei

Dallosné Buzsik Katalin törzsszázlós Nyíregyházán él, Debrecenben dolgozik s ismerik a Magyar Honvédség egészében. Személyiségének varázsa, empátiaképessége, kiváló felkészültsége, a másokért való munkálkodás

önzetlensége, segítőkészsége nyert elismerést a Nyíri Honvéd Egyesület megalakítása 15. évfordulóján tartott ünnepi taggyűlésen. A BEOSZ Katonák Példaképe Díját Esküdt Lajos nyá. ezredestől, a BEOSZ alelnökétől vehette át. Köszönjük munkáját és gratulálunk neki.

Katonák példaképe díjat vehetett át, Kelemen József nyá. altábornagytól, a BEOSZ elnökétől Szabó József ezredes is, aki huzamos időn át végzett kie-

melkedő munkájának elismerése mellett, 50. születésnapját is ünnepelhette. Az elismerésben részesültek további munkájához sok sikert, erőt és egészséget kívánunk.

TÓTH SÁNDOR NYÁ, EZDS.

Légi felderítőkre emlékeztünk

Már hagyományként negyedik alkalommal emléktáblát koszorúztunk a 24. Radar Század emlékére Újszentivánon.

Az újszentiváni radar század jogelőd szervezete a 45/3. hadműveleti rádiótechnikai század, 1952 márciusában alakult meg a Szegedtől 5 km-re fekvő Öthalmon. 1969 áprilisában költözött át az alakulat Újszentivánra és itt védelmezte Magyarország légterét egészen 2000 októberéig. Ekkor a haderő átalakítása, és a NATO követelményeknek megfelelő légtérellenőrző rendszer korszerűsítése az alakulat megszüntetéséhez vezetett. Történelme során a század gyakorlatilag a Magyar Honvédségnél rendszeresített valamennyi fontosabb lokátor típussal dolgozott.

A himnusz elhangzását követően, Csepi László nyá. őrnagy a Szegedi Bajtársi Klub elnöke nyitotta meg az ünnepséget.

Kispál Jenő nyá. őrnagy, aki a század utolsó parancsnoka és a rendezvény fő koordinátora is volt, ünnepi beszédében megemlékezett a radar század történetének főbb állomásairól, amely csaknem 50 éven keresztül állt a haza

szolgálatában. Beszédében köszönetét fejezte ki a század hivatásos állománya és az Újszentiváni lakosok felé is, kiemelte, hogy sok sorkatonai szolgálatát teljesítő fiatalember tett itt eleget állampolgári kötelességének, akik „megértették és állhatatosan viselték a szolgálattal járó nehézségeket.”

A rendezvényre meghívást kapott az MH. 54. légtérellenőrző ezred Veszprém, amelyet Kincses József őrnagy a Fürjesi rt. század parancsnoka képviselt. Részt vettek és koszorút helyeztek el Újszentiván, Tizsasziget, Ferencszállás polgármesterei, a volt sorkatonák, a Szegedi Bajtársi Klub tagjai, a MATASZ képviselőiben Palotai Jenő nyá. ezredes, a hagyományörző egyesület képviselője.

Az általános iskola sportcsarnokában Czékman István nyá. alezredes köszöntötte a résztvevőket. Az ünnepség rendkívül színes programjában helyet kapott az 1848-as hagyományörzők felvonulása, a Déri Miksa szakközépiskola diákjai, és a Hip-Hop tánc csoport színesítette a műsort. Fellépett a volt alakulat tiszte,

Je, Fejes Béla, aki bűvészmutatványaival és mikromágia bemutatójával kápráztatta el a jelenlevőket. Díszletként az Újszentiváni általános iskola diákjai által készített rajzokat és a Szegedi Hadipark és kiállítás meglévő technikáit tekintették meg a résztvevők.

A marhapörköltet, immár visszatérően, Nagy Gyuri és Kristó Pali produkálták nagy precizitással, mindenki meglegedésére. A megemlékezésre Budapestről, Kecskemétről, Békéscsabáról, Bájáról is érkeztek volt katonatársak. Jóleső érzés volt találkozni

azokkal, akik hosszú éveken keresztül nagy energiával és szorgalommal, kitarással, hivatástudattal, szabadidőt sem kímélve teljesítették a haza védelméből ránk eső feladatokat, kihívásokat.

Tisztelt Újszentivániak! Ismét köszönöm önöknek a sok éven keresztül nyújtott segítségüket, megértésüket, a katonai szervezetünk iránti lojalitásukat.

Büszke vagyok arra, hogy a volt laktanyánk helyén, egy arra meszszenően érdemes közösség ápolja, gondozza a területet és lehetővé tették, hogy a mai napon is méltóképpen emlékezzünk és fejet hajtsunk az itt becsületesen szolgálatot teljesített katonák polgári személyek emlékének. Kérem önöket, őrizzék meg emlékezetükben, hogy nem messze lakóhelyüktől működött valamikor a Magyar Honvédség 24. radarszázada.

Kiemelten és őszintén köszönöm Putnik Lázár polgármesternek, Ferenczi Ferenc polgármesternek, Jani János polgármesternek, hogy továbbra is mellénk álltak és támogatták rendezvényünket. Köszönöm a légtér ellenőrző ezred gondoskodását és azt, hogy nem feledkeztek meg rólunk. Köszönöm a Szegedi Bajtársi Klubnak, a hagyományápolásban és megőrzésben tanúsított példaeértékű hozzáállását.

Tisztelet és megbecsülés az Újszentiváni nyugdíjas klub önzetlen együttműködéséért.

Köszönet és elismerés a hagyományörző egyesület részére, akik aktívan és nagy elszántsággal ünnepélyesebbé, belsősegebbé teszik immár hosszú idő óta rendezvényeinket.

Nem lehet, nem szabad elfelejteni azt a 10, 20 30, 40 évet, amit együtt, a hazáért, a honvédelemért, a kis közösségért, kitartóan és önzetlenül tettünk. Ez az emléktábla őrzi azok emlékét, akik ezen a helyen teljesítették a haza iránti áldozatos katonai szolgálatukat. Ápoljuk e hagyományt, ápoljuk a barátságot! Találkozunk jövőre is. (2014. június 07. szombat)

KISPÁL JENŐ NYÁ. ŐRNAGY
A SZEGEDI BAJTÁRSI KLUB
ELNÖKHELYETTESE, A RADARSZÁZAD
UTOLSÓ PARANCSNOKA
FOTÓK: NAGY ZOLTÁN

Koszorú az emlékkőre

A kecskeméti Repülők és Rendvédelmiek Bajtársi Egyesületének tagjai, Egyesületünk megalakulásának 43. évfordulója alkalmából megkoszorúzták a Kecskemét város főterén lévő Emlékkövet, amelyet az Egyesület megalakulásának 40. évfordulója tiszteletére állítottunk fel. 2010-ben az Emlékkő felavatásakor, az Egyesület tagjai fogadalmat tettek, hogy minden év október hónapjában koszorút fognak elhelyezni az Emlékkő talapzatára. Örök emlé-

ket állítva az 1970-ben megalakult Nyugdíjas Klub tagjainak, az akkori elnök személyének, Horváth János nyugállományú alezredesnek, az egykori vadászpilótának.

A 2013 októberi koszorúzáson, alkalomhoz illő versel köszöntötte a megjelenteket Marton Józsefné, majd Csóka Tamás nyugállományú ezredes, az Egyesület elnöke ünnepi beszédében méltatta az elmúlt 43 évet. Ezt követően elhelyezték a megemlékezés és tisztelet koszorúját az Emlékkő talapzatán.

Az ünnepségen megjelent Parádi Gyöngyi főtörzsőrmester és Bárány Sándor az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság 1. Katonai Igazgatási és Érdekvédelmi Iroda munkatársai. Az ünnepséget követően az iroda munkatársai az Egyesület klubhelyiségében tájékoztatták a klubtagokat az újonnan életbe léptetett honvédelmi intézkedésekről.

CSÓKA TAMÁS NYÁ. EZREDES
ELNÖK

Vértanúkra emlékeztünk

Miskolcon szép időt fogtunk ki az emlékezésre. Dr. Kriza Ákos, Miskolc polgármestere és a város vezetői mellett szép számban érkeztek a Batthyány-emléktáblához, hogy lerójuk kegyeletünket, virággal, koszorúkkal, főhajtással. A város vezetői egy-egy szál fehér rózsát helyeztek el az aradi vértanúk fotóihoz. Többek között a helyőrségi nyugdíjasklub részéről Magyar Géza ny. ezredes, és Lorger Károly ny. törzsszázlós koszorúzott.

-L.K-

Klubunk életéből

Elmondhatjuk, hogy a Fejér megyei Honvéd Nyugállományúak klubja és tagjai nem unatkoztak a nyár folyamán sem. Augusztus elején családi nap keretében az uno-

káké volt a Balaton. Víg kacajuktól volt hangos a Balatonkenesei Üdülő strandja. Az egész állomány jól érezte magát. Az augusztusi kirándulásunk célja Eger és kör-

nyéke volt. Feledhetetlen két napot töltöttünk együtt. Lillafüred szépsége, a csodálatos fürdő, Sárospatak, Tokaj, feledtette az év fáradalmait klubunk tagjaival. A Szépasszony völgye és jó bora még nótává is változott.

Wathay kapitány szobránál is tisztelegtünk. Halottak napi megemlékezés alkalmával a Helyőrségi Klub udvaráról indult a város temetőibe a zenekar, ahol megemlékeztünk hősi halottainkról is. Fellépési meghívást kaptunk az Enyingi Nyugdíjas Klubtól. A klub Nőszírom Énekkara örömmel vállalta a fellépést, hiszen jótékony célra gyűjtötték a bevételt. Előbb felépülhet a kisgyermekes óvodája. Kellemes, hasznos délután volt mindenki számára.

-MÁRKUS-

Kirándulás Szilvásváradon

A Heves-megyei Nyugdíjas Rendőr Egyesület meghívására lehetőségünk nyílt egy nyár végi kirándulásra. Az alföldi ember számára mindig felüdülés a dombos- hegyes vidék látványa, a sok fa és az igazi tiszta levegő. A programunk persze nem ebből állt, de a jó hangulatot ez is megalapozta. Vendéglátóink jóvoltából megtekintettük a szilvásváradai Ménestelep és múzeumot. Innen lovas hintóval mentünk tovább és láthattuk a szabadtartású csikókat is. Sétakocsikáztunk a Szalajka-völgyben, mely nagyon szép volt. Az idő kellemes volt a látvány csodálatos, melyben mindenki örömet lelhetett. A sétakocsizás és a jó levegő igen csak meghozta az étvágyunkat.

A fehérasztal melletti baráti találkozót megtisztelte jelenlétével Czinege László rendőr ezredes, Heves-megye főkapitánya és az egri Rendőrkapitányság vezetője is. A délutáni program keretében egy egerszalóki borospincét látogattunk meg, ahol borkóstolásra is sor került. Nyilván aki vásárolni akart, arra is lehetőség volt. A kirándulás végére mindenki kellemesen elfáradt, és gondolom senkinek sem kellett este az altatót bevenni az elalváshoz.

A vendéglátó Egyesület részéről megnyilvánuló kedvességet és fogadtatást köszönjük. A szervezést és kivitelezést segítő Farkas Gusztáv egyesületi elnöknek és Kaló József titkárnak külön köszönjük a közreműködést. Úgy érzem mindkét Egyesület elnöksége megtett mindent, hogy egy szép nappal ajándékozzuk meg nyugdíjas bajtársainkat és magunkat.

KOVÁCS KÁROLY
EGYESÜLETI ELNÖK

Felhívás

Tisztelt Egyesületi Vezetők,
Bajtársak és Bajtársnők!

A Bajtársi Hírlevél, a lap hivatásának megfelelően folyamatosan ismerteti a BEOSZ céljainak, törekvéseinek megvalósítását, a szövetség vezető szerveinek tevékenységét, és a nagyobb rendezvényeket, fontosabb programokat.

A kiadvány nyugállományú katonák és hozzátartozóik érdekeit szolgálva mindig, szinte egyedülállóan tájékoztatott a szövetség érdekegyeztető fórumokon (Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum, Honvédelmi Időszügyi Tanács) elért eredményeiről, a jogállási törvény előkészítésének hely-

zetéről, az elfogadott jogszabályról és a hozzá kapcsolódó rendeletekről, vagyis a tényleges szolgálatot befejezett katonák jogairól, járandóságairól.

A lap jelentős terjedelemben ismertette a társszövetségek, egyesületek programjait és azon rendezvényeit, amelyek újszerű kezdeményezésnek számítanak és máshol is követendő például szolgálhatnak.

A fentiekre tekintettel kérem, hogy az év végi, év eleji rendezvényeken szíveskedjete a Bajtársi Hírlevelet ismertetni, népszerűsíteni, mint a nyugállományú katonák és hozzátartozóik legfőbb tájékoztatói forrását.

A hírlevél megrendelésében mutassatok személyes példát, elsőként írjuk alá, azt a névjegyzéket, amely alapján, évi 800 Ft-ért, névre és címre küldjük meg a lapot.

A postai költség, a szövetség bankszámlájára utalható át, csekken fizethető be, illetve a régióvezetőkön, elnökökön keresztül juttatható el a szövetségbe. A postaköltség összegét vállalók neve és címe gyűjtésére szolgáló névjegyzék letölthető a BEOSZ honlapjáról (www.beosz.hu).

Szíveskedjetelek figyelni arra, hogy egyesület, helyőrség ne maradjon ki annak ismertetéséből, miként lehet a laphoz hozzájutni. Közösen tegyünk azért, hogy a legfőbb tájékoztatói lehetőséget nyújtó kiadványunk minél több Bajtársunkhoz eljusson.

Budapest, 2013. november
Tisztelettel:

KELEMEN JÓZSEF NY. ALTÁBORNAGY
BEOSZ ELNÖK

KISPEST
önkormányzata

kmo
Kispesti Munkásotthon Művelődési Ház

Öt éves az Obsitos zenekar

Nagysikerű hangversennyel ünnepelte megalakulásának ötödik évfordulóját az Obsitos Fúvószenekari Egyesület. A jubileumi koncertnek a szintén évfordulós, 90 éves Kispesti Munkásotthon Művelődési Ház adott otthont.

A teltházas születésnapi hangverseny, a Lovász István ny. ezredes által komponált Obsitos indulóval vette kezdetét. A 85 esztendőes szerző, a zenekar egyik alapító tagja, aktív közreműködője volt a hangversenynek.

Az Obsitos zenekart az első szám elhangzása után, Vinczek György, Kispest alpolgármestere köszöntötte. Az alpolgármester elismerően méltatta az elmúlt öt évet. Úgy érzi, hogy a zenekar megalakulása óta üde színfoltja a kerület rendezvényeinek, jó kapcsolatot alakított ki a lakossággal, akik szívesen vesznek részt minden zenei megmozdulásukon. Köszöntőjében azt is elmondta, hogy továbbra is számítanak a zenekarra, és igyekeznek mindent megtenni azért, hogy segítsék munkájukat.

A hangversenyt a támogatók mellett, megtisztelte jelenlétével Mihály András, a Kulturális Bizottság elnöke, képviselő és Marschalné Kovács Judit képviselő asszony. Fejes István ny. őrnagy, az Obsitos zenekar karmestere, egyben művészeti vezetője, a koncert első részében Verdi, Erkel, Farkas Antal, Lehár, Gershwin és Fricsey műveit vezényelte, Sallai Gabriella és Pálkás László énekes szólisták közreműködésével.

A születésnapi hangverseny méltó befejezése volt az évadnak, legközelebb 2014. január 11-én adnak Újévi Koncertet a KMO színháztermében.

-SACI-

Szekszárdi képeslap

Szekszárdra utaztak a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület és a Bem József Bajtársi Egyesület képviselői. Vendéglátónk a Zrínyi Miklós Honvéd Nyugállományúak Klubja Bajtársi Egyesület, érdekes, tartalmas programot készített elő számunkra. Durgonics János ny. ezredes, elnök és kedves felesége kísérték a csoportot.

Az érkezés utáni ismerkedést és frsítőt követően a Polgármesteri Hivatalban tettünk látogatást. Ács Rezső alpolgármester büszkén ismertette a városban eddig végrehajtott és tervezett – valóban imponáló – fejlesztéseket. Nagy

János a HOHE helyi tagesegyesületének elnöke a hagyományörzésről, és ennek keretében a Bakamúzeum létrehozásáról szolt. A város nevezetességeinek megismerését a felújított I. Béla király téren kezdtük, majd következett a Vármegyeháza és – az egyik tulajdonos segítségével, kíséretében – sikerült látogatást tenni a magángyűjtők kezdeményezésére létesült Bakamúzeumban. A Babits Mihály Kulturális Központot, a város legnagyobb kulturális intézményét az igazgatóhelyettes mutatta be. 2005-től az intézményhez tartozik a felújított Művészetek Háza, mely nívós kiállításoknak, koncerteknek és rendezvényeknek ad otthont.

A kulturális programot az alpolgármester úr által is büszkén említett borászati ágazattal való gyakorlati ismerkedés követte. A csoport a tájékoztatóval és borkóstolóval összekötött finom ebédet a Frankos Borházban költötte el. Szekszárdi bajtársaink nagyon jó programot szerveztek, amit ezúton is köszönünk.

MAGÓCSI ZOLTÁN

FOTÓ: KOVÁCS ISTVÁN ÉS SZABÓ ZOLTÁNNÉ